

Podatkowe i bilansowe zamknięcie roku 2020

Przejdź do produktu na www.ksiegarnia.beck.pl

Spis treści

Wykaz autorów	XLIII
Bibliografia i wykaz skrótów	XLIX
Wprowadzenie	LXI
Część I. Wybrane zagadnienia związane z zamknięciem roku	
Rozdział I. Zamknięcie ksiąg rachunkowych i sporządzenie sprawozdania finansowego	3
1. Sporządzanie sprawozdania finansowego	3
1.1. Rok obrotowy i jego ewentualne zmiany	3
1.2. Harmonogram prac związanych z zamknięciem 2020 r.	4
2. Pandemia COVID-19 a zamknięcie roczne	7
Rozdział II. Polityka rachunkowości, zmiana zasad (polityki) rachunkowości	9
1. Wprowadzenie	9
2. Hierarchia zasad rachunkowości stosowanych w Polsce	9
3. Istota polityki rachunkowości	10
4. Dokumentacja zasad rachunkowości	10
5. Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego	11
6. Ciągłość stosowania zasad rachunkowości	11
6.1. Zagadnienia ogólne	11
6.2. Zmiany zasad polityki rachunkowości	12
6.2.1. Przypadki uzasadniające zmianę zasad rachunkowości	12
6.2.2. Przypadki nieuzasadniające zmiany zasad rachunkowości	12
6.2.3. Postępowanie w razie zmiany zasad (polityki) rachunkowości	12
7. Uproszczenia w rachunkowości a polityka rachunkowości	15
7.1. Informacje ogólne	15
7.2. Zmiana zasad (polityki) rachunkowości w związku z wprowadzeniem nowych uproszczeń	16
Rozdział III. Dane porównawcze wykazywane w sprawozdaniu	17
1. Obowiązek wykazywania danych porównawczych	17
1.1. Jednostki, które nie muszą wykazywać danych za poprzedni okres sprawozdawczy	17
1.2. Spełnienie warunku porównywalności	17
1.3. Zdarzenia, które nie oznaczają zakłócenia porównywalności danych	18
2. Retrospektywne przekształcenie danych porównawczych w razie braku ich porównywalności	18
Rozdział IV. Błędy lat ubiegłych	20
1. Rodzaje błędów	20
2. Korygowanie błędów	20
Rozdział V. Wartości szacunkowe	25
1. Ustalenie wartości szacunkowych	25
2. Weryfikacja wartości szacunkowych na dzień bilansowy	25
Rozdział VI. Zdarzenia po dacie bilansu	27
1. Rodzaje zdarzeń po dniu bilansowym	27
2. Ujęcie w księgach rachunkowych i sprawozdaniu finansowym zdarzeń po dniu bilansowym	28

3. Pandemia COVID-19 a zdarzenia po dniu bilansowym	29
Rozdział VII. Obowiązek badania sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta	31
1. Zmiany w ustawie o biegłych rewidentach	31
2. Jednostki podlegające obowiązkowemu badaniu sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta	31
3. Biegły rewident a firma audytorska	32
4. Wybór biegłego rewidenta	33
5. Umowa o badanie sprawozdania finansowego	33
5.1. Termin podpisania umowy o badanie sprawozdania finansowego	33
5.2. Okres, na jaki jest zawierana umowa o badanie sprawozdania finansowego	34
5.3. Osoby uprawnione do zawarcia umowy o badanie sprawozdania finansowego	34
6. Bezstronność i niezależność biegłego rewidenta	34
7. Rozwiązanie umowy o badanie sprawozdania finansowego	35
8. Niedopełnienie obowiązku badania sprawozdania finansowego	36
9. Dokumentacja z badania sprawozdania finansowego	36
10. Badanie sprawozdań finansowych w dobie pandemii COVID-19	37
Rozdział VIII. Ogłaszanie sprawozdań finansowych	39
1. Udostępnianie sprawozdania finansowego	39
2. Ogłaszanie sprawozdań finansowych	39
3. Pandemia COVID-19 a ogłaszanie sprawozdań finansowych	40
Rozdział IX. Składanie sprawozdań do Krajowego Rejestru Sądowego	41
1. Obowiązek złożenia sprawozdania finansowego do Krajowego Rejestru Sądowego	41
2. Struktura Krajowego Rejestru Sądowego	41
3. Jednostki zwolnione z obowiązku złożenia sprawozdania finansowego do Krajowego Rejestru Sądowego	42
4. Termin i sposób złożenia sprawozdania finansowego	42
5. Zmiany w zakresie przekazywania sprawozdań finansowych do rejestru – podsumowanie	42
6. Składanie sprawozdań do KRS a pandemia COVID-19	43
Rozdział X. E-sprawozdania	44
1. Wprowadzenie	44
2. Struktura logiczna sprawozdania finansowego	44
3. Podpisywanie sprawozdania finansowego	46
4. Składanie sprawozdań finansowych	47
5. Przechowywanie sprawozdań finansowych	48
6. Najważniejsze informacje – podsumowanie	49
7. Terminy sporządzania i wysyłania sprawozdań finansowych w czasie pandemii	49
Rozdział XI. Odpowiedzialność za sporządzanie sprawozdań finansowych oraz prowadzenie ksiąg rachunkowych	51
1. Odpowiedzialność karna wynikająca z ustawy o rachunkowości	51
1.1. Zagadnienia ogólne	51
1.2. <i>Resume</i> – sankcje karne wynikające z ustawy o rachunkowości	52
2. Odpowiedzialność karna wynikająca z Kodeksu karnego skarbowego	53
3. Odpowiedzialność karna wynikająca z Kodeksu karnego	53
4. Odpowiedzialność wynikająca z Kodeksu pracy	54
5. Odpowiedzialność kierownika jednostki oraz członków rady nadzorczej lub innego organu nadzorującego	54
5.1. Odpowiedzialność kierownika jednostki	54
5.2. Odpowiedzialność członków rady nadzorczej lub innego organu nadzorującego	55
5.3. Odpowiedzialność karna osób (podmiotów) przejmujących odpowiedzialność za określone obowiązki z zakresu rachunkowości	55
Rozdział XII. Czynności techniczne związane z zamknięciem roku obrotowego oraz sporządzanie tzw. list kontrolnych	56
1. Czynności techniczne związane z zamknięciem roku	56
1.1. Ogólne zasady weryfikowania uprawnień jednostki do sporządzania sprawozdania finansowego	56
1.2. Sprawdzenie (weryfikacja) uprawnień do stosowania uproszczeń w sprawozdaniu finansowym dla jednostek mikro oraz jednostek małych	56
1.2.1. Zagadnienia ogólne	56
1.2.2. Jednostki mikro	57

1.2.3. Jednostki małe	58
1.3. Uzyskanie decyzji o wyborze biegłego rewidenta przez organ uprawniony oraz podpisanie umowy o badanie sprawozdania finansowego za 2019 r.	59
1.4. Czynności związane z przeprowadzeniem inwentaryzacji	59
1.5. Inne czynności techniczne związane z zamknięciem roku obrotowego	59
2. Listy kontrolne związane z zamknięciem roku	60
Rozdział XIII. Pandemia COVID-19 a zamknięcie roku 2020	62
1. Wprowadzenie	62
2. Ujmowanie skutków pandemii w sprawozdaniu finansowym – obowiązek ujawnienia informacji	62
3. Zagrożenie kontynuacji działalności	63
4. Skutki w wycenie – przy założeniu kontynuacji działalności	64
4.1. Wartość aktywów w erze pandemii	64
4.2. Testy na utratę wartości	64
5. Inwentaryzacja drogą spisu z natury w dobie pandemii koronawirusa	67
Rozdział XIV. Praktyczne przygotowanie ksiąg rachunkowych do badania przez biegłego rewidenta – etapy zamknięcia ksiąg rachunkowych i podatkowych	70
1. Badanie wstępne	71
2. Badanie właściwe (zasadnicze)	71
2.1. Elementy i obszary sprawozdania finansowego	71
2.2. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego	71
2.3. Bilans	73
2.3.1. Obszar „Wartości niematerialne i prawne”	73
2.3.2. Obszar „Rzeczowe aktywa trwałe”	73
2.3.3. Obszar „Należności długoterminowe”	74
2.3.4. Obszar „Inwestycje długoterminowe”	74
2.3.5. Obszar „Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe”	75
2.3.6. Obszar „Zapasy”	75
2.3.7. Obszar „Należności krótkoterminowe”	76
2.3.8. Obszar „Inwestycje krótkoterminowe”	76
2.3.9. Obszar „Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe”	76
2.3.10. Obszary „Należne wpłaty na kapitał podstawowy” oraz „Udziały (akcje) własne”	77
2.3.11. Obszar „Kapitał (fundusz) własny”	77
2.3.12. Obszar „Rezerwy na zobowiązania”	77
2.3.13. Obszar „Zobowiązania długoterminowe”	78
2.3.14. Obszar „Zobowiązania krótkoterminowe”	78
2.3.15. Obszar „Rozliczenia międzyokresowe (Pasywa)”	79
2.4. Rachunek zysków i strat	79
2.4.1. Obszar „Przychody”	79
2.4.2. Obszar „Koszty”	80
2.5. Zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym	80
2.6. Rachunek przepływów pieniężnych	80
2.7. Dodatkowe informacje i objaśnienia	80
Rozdział XV. Ochrona danych osobowych	84
1. Podstawowe założenia RODO	84
2. Powierzenie przetwarzania danych osobowych	85
3. Warunki przetwarzania danych osobowych	86
4. Polityka ochrony prywatności	86
5. Inspektor ochrony danych	86
6. Rejestry związane z przetwarzaniem danych osobowych	87
6.1. Rejestr czynności przetwarzania	87
6.2. Rejestr kategorii czynności przetwarzania	88
7. Wykonanie obowiązku informacyjnego	88
8. Pochodne zebranie danych	89
9. Naruszenia przepisów w zakresie ochrony danych osobowych	90
10. Zmiany w stosunku do przepisów wcześniej obowiązujących	90
11. RODO a pandemia koronawirusa	91

Część II. Bilans

Rozdział I. Środki trwałe	95
1. Środki trwałe w ujęciu bilansowym	95
1.1. Definicja środków trwałych i ich ujęcie w strukturze bilansu	95
1.2. Kryteria zakwalifikowania aktywa jako środek trwały	96
1.3. Klasyfikacja Środków Trwałych (KŚT)	97
1.4. Ulepszenia w obcych środkach trwałych	98
1.5. Inwentarz żywy	98
2. Środki trwałe zgodnie z przepisami podatkowymi	99
3. Środki trwałe – leasing, najem, dzierżawa	100
3.1. Warunki ujmowania obcych środków trwałych w prawie bilansowym	100
3.2. Uproszczenia – jednostki małe, mikro	101
3.3. Środki trwałe użytkowane na podstawie umowy leasingu, najmu, dzierżawy a przepisy podatkowe	102
4. Aktywa niskocenne	102
4.1. Zakwalifikowanie niskocennych aktywów jako środek trwały	102
4.2. Aktywa niskocenne a przepisy podatkowe	103
4.3. Ustalanie istotności dla niskocennych środków trwałych	104
4.4. Inwentaryzacja aktywów niskocennych	106
5. Aktywa o dużej wartości początkowej użytkowane przez jednostkę krócej niż rok	106
6. Początkowe ujęcie środka trwałego, ustalenie wartości początkowej	106
6.1. Cena nabycia i koszt wytworzenia środka trwałego	106
6.2. Ustalenie wartości początkowej – szczególne przypadki	114
6.2.1. Wartość początkowa środków trwałych pozyskanych w drodze darowizny	114
6.2.2. Wartość początkowa środków trwałych sfinansowanych z dotacji	114
6.2.3. Wartość początkowa inwestycji w obcych środkach trwałych	114
6.2.4. Wartość początkowa środków trwałych wniesionych aportem przez wspólników	114
6.2.5. Wartość początkowa środków trwałych ujętych początkowo jako materiały i odpisanych w koszty	114
6.2.6. Wartość początkowa nabytych środków trwałych, w których jednostka uprzednio dokonała ulepszenia (ulepszenia w obcych środkach trwałych)	115
6.2.7. Wartość początkowa środka trwałego użytkowanego na podstawie umowy leasingu finansowego	115
6.2.8. Wartość początkowa środka trwałego ujawnionego podczas inwentaryzacji	115
6.2.9. Wartość początkowa środka trwałego pozyskanego przez przekwalifikowanie z nieruchomości inwestycyjnej	115
6.2.10. Wartość początkowa gruntu pozyskanego w wyniku przekształcenia prawa wieczystego użytkowania w prawo własności	115
6.2.11. Uzyskanie nowego środka trwałego przez wymianę posiadanego środka trwałego w ramach gwarancji	116
6.2.12. Uzyskanie środka trwałego pozyskanego w drodze wymiany barterowej	116
6.2.13. Import środka trwałego – ustalenie wartości początkowej	118
6.3. Ustalenie wartości początkowej zgodnie z przepisami podatkowymi	118
6.4. Zaniechanie budowy środka trwałego	119
7. Moment przyjęcia środka trwałego do używania	120
8. Wycena śródbilansowa	120
8.1. Ogólne zasady zmian wartości środka trwałego w trakcie roku obrotowego	120
8.2. Planowane odpisy amortyzacyjne	120
8.2.1. Ogólne zasady amortyzacji	120
8.2.2. Stawka, okres i metoda amortyzacji	121
8.2.3. Podwyższanie stawek amortyzacyjnych	123
8.2.4. Obniżanie stawek amortyzacyjnych	124
8.2.5. Indywidualne stawki amortyzacyjne	124
8.2.6. Skutki błędnego ustalenia wartości początkowej środka trwałego lub stawki amortyzacyjnej	125
8.2.7. Zmiana stawki amortyzacyjnej w związku ze zmianą przeznaczenia budynku – aspekty podatkowe	125
8.3. Uproszczenia i dokonywanie jednorazowych odpisów zgodnie z prawem podatkowym	126
8.3.1. Pomoc <i>de minimis</i> – jednorazowy odpis amortyzacyjny	126
8.3.2. Amortyzacja niezaliczana do kosztów uzyskania przychodów	126
8.4. Okresowa weryfikacja okresu i stawek amortyzacji	127

8.5. Zakończenie amortyzacji	128
8.5.1. Moment ostatniego odpisu	128
8.5.2. Wznowienie amortyzacji	128
8.5.3. Zakończenie amortyzacji zgodnie z przepisami podatkowymi	128
8.5.4. Amortyzacja w dobie pandemii	129
8.6. Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości	129
8.6.1. Warunki dokonania odpisów wartości	129
8.6.2. Ewidencja odpisu z tytułu trwałej utraty wartości	130
8.6.3. Odwrócenie odpisu z tytułu trwałej utraty wartości	130
8.6.4. Odpisy z tytułu utraty wartości zgodnie z przepisami podatkowymi	130
9. Ulepszenie środka trwałego	130
9.1. Warunki bilansowe uznania podjętych nakładów za ulepszenie	130
9.2. Skutki ulepszenia środka trwałego	131
9.3. Ulepszenie zgodnie z przepisami podatkowymi	131
9.4. Część składowa, peryferyjna i dodatkowa	132
10. Remont i konserwacja	133
10.1. Warunki uznania podjętych nakładów za remont	133
10.2. Rozliczanie wydatków na remont	134
10.3. Remont zgodnie z przepisami podatkowymi	134
11. Części zamienne	135
12. Aktualizacja wyceny środków trwałych na podstawie odrębnych przepisów	135
13. Wycofanie środka trwałego z ksiąg rachunkowych	135
13.1. Zasady wycofania środka trwałego i jego ewidencja	135
13.2. Rozchód środka trwałego zgodnie z przepisami podatkowymi	136
14. Wycena na dzień bilansowy	137
15. Zmiany w opodatkowaniu nieruchomości	137
16. Wykazywanie środków trwałych w sprawozdaniu finansowym	137
Rozdział II. Aktywa biologiczne	139
1. Definicja aktywów biologicznych i ich ujęcie w strukturze bilansu	139
2. Ujęcie aktywów biologicznych zgodnie z przepisami podatkowymi	139
2.1. Podział na koszty bezpośrednie i pośrednie	141
2.2. Działalność rolnicza a specjalne działy produkcji rolnej	141
3. Początkowe ujęcie aktywów biologicznych i ustalenie ich wartości początkowej	142
3.1. Początkowe ujęcie biologicznych aktywów trwałych produkcji zwierzęcej	142
3.2. Początkowe ujęcie biologicznych aktywów trwałych produkcji roślinnej	142
3.3. Początkowe ujęcie biologicznych aktywów obrotowych produkcji zwierzęcej	143
3.4. Koszt wytworzenia aktywów biologicznych	144
3.4.1. Ustalanie kosztu wytworzenia aktywów biologicznych	144
3.4.2. Możliwość stosowania uproszczeń w zakresie kalkulacji kosztu wytworzenia aktywa biologicznego	145
3.4.3. Szczegółowe zasady ustalania kosztu wytworzenia aktywów biologicznych w produkcji zwierzęcej	145
3.4.4. Szczegółowe zasady ustalania kosztu wytworzenia aktywów biologicznych w produkcji roślinnej	146
3.4.5. Produkty łączne	146
4. Wycena na dzień bilansowy	147
4.1. Wycena biologicznych aktywów trwałych	147
4.1.1. Wycena biologicznych aktywów trwałych w produkcji zwierzęcej	147
4.1.2. Wycena biologicznych aktywów trwałych w produkcji roślinnej, w tym sadowniczej	148
4.2. Wycena biologicznych aktywów obrotowych	148
4.2.1. Wycena produktów rolniczych uzyskanych z produkcji zwierzęcej	148
4.2.2. Szczegółowe zasady klasyfikowania zwierząt do aktywów obrotowych i ich wycena	148
4.2.3. Wycena biologicznych aktywów obrotowych produkcji roślinnej	149
5. Ustalenie przychodów ze sprzedaży i kosztów wytworzenia sprzedanych produktów rolniczych	150
6. Uwzględnienie regulacji dotyczących aktywów biologicznych w polityce rachunkowości	150
7. Inwentaryzacja aktywów biologicznych	151
8. Dokumentacja związana z aktywami biologicznymi	151
9. Wyłączenie składnika aktywów biologicznych z ewidencji	152
10. Wykazywanie aktywów biologicznych w sprawozdaniu finansowym	152

Rozdział III. Wartości niematerialne i prawne	153
1. Definicja wartości niematerialnych i prawnych i ich ujęcie w strukturze bilansu	153
2. Kryteria zakwalifikowania aktywa jako wartości niematerialnych i prawnych	154
3. Wartości niematerialne i prawne zgodnie z przepisami podatkowymi	155
4. Wartości niematerialne i prawne – leasing, najem, dzierżawa	157
5. Koszty zakończonych prac rozwojowych	158
5.1. Koszty prac rozwojowych	158
5.2. Prace rozwojowe	158
5.3. Prace rozwojowe a prace badawcze	159
5.4. Koszty prac rozwojowych zgodnie z przepisami podatkowymi	160
5.5. Ulga na działalność badawczo-rozwojową	161
5.5.1. Ulga w podatku dochodowym od osób prawnych	161
5.5.2. Ulga w podatku dochodowym od osób fizycznych	162
6. Wartość firmy	163
6.1. Metody określania wartości firmy	163
6.2. Metody określania wartości godziwej	163
6.3. Wartość firmy zgodnie z przepisami podatkowymi	165
7. Aktywa niskocenne	165
7.1. Zakwalifikowanie niskocennych aktywów do wartości niematerialnych i prawnych	165
7.2. Wartości niematerialne i prawne niskocenne zgodnie z przepisami podatkowymi	166
8. „Niewidzialne” wartości niematerialne	166
9. Początkowe ujęcie wartości niematerialnych i prawnych, ustalenie wartości początkowej	166
9.1. Ustalenie wartości początkowej na poziomie ceny nabycia	166
9.2. Ustalenie wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych	167
9.2.1. Darowizna	167
9.2.2. Dotacja	167
9.2.3. Wniesienie aportem przez wspólników	167
9.2.4. Leasing finansowy	167
9.3. Wycena zakończonych prac rozwojowych i ich wartość początkowa	167
9.4. Ustalenie wartości początkowej i przyjęcie zgodnie z przepisami podatkowymi	168
10. Wycena bilansowa	168
10.1. Zasady ogólne umorzenia wartości niematerialnych i prawnych	168
10.2. Rozpoczęcie amortyzacji	168
10.3. Okres i roczna stawka amortyzacji	169
10.4. Metody amortyzacji	169
10.5. Amortyzacja niezaliczana do kosztów uzyskania przychodów	169
10.6. Amortyzacja kosztów zakończonych prac rozwojowych	170
10.7. Amortyzacja wartości firmy	170
10.8. Okresowa weryfikacja okresu i stawek amortyzacji	171
10.9. Zakończenie amortyzacji	171
10.10. Odpisy z tytułu utraty wartości	171
10.11. Ulepszenie i aktualizacja wyceny wartości niematerialnych i prawnych	172
11. Wycofanie wartości niematerialnych i prawnych z ksiąg rachunkowych	172
12. Wycena na dzień bilansowy	173
13. Wykazywanie wartości niematerialnych i prawnych w sprawozdaniu finansowym	173
Rozdział IV. Należności długoterminowe	175
1. Podstawowe definicje	175
1.1. Definicja należności długoterminowych i ich ujęcie w strukturze bilansu	175
1.2. Pojęcie należności długoterminowych	176
2. Początkowe ujęcie należności długoterminowych	176
3. Wycena na dzień bilansowy	176
3.1. Wycena należności z zachowaniem zasady ostrożności	176
3.2. Odpisy aktualizujące wartość należności długoterminowych	177
4. Wycofanie należności długoterminowych z ksiąg rachunkowych	178
5. Wykazywanie należności długoterminowych w sprawozdaniu finansowym	178

Rozdział V. Zapasy	179
1. Podstawowe definicje	179
1.1. Ujęcie strukturalne zapasów	179
1.2. Definicja zapasów	179
1.3. Bilansowa struktura zapasów	180
2. Początkowe ujęcie zapasów, ustalenie ich wartości początkowej	181
2.1. Wycena materiałów i towarów	181
2.1.1. Zagadnienia ogólne	181
2.1.2. Cena nabycia materiału lub towaru	181
2.1.3. Ewidencja towarów w cenach ewidencyjnych	182
2.1.4. Uproszczenia	182
2.2. Wycena wyrobów gotowych, półproduktów i produkcji w toku	182
2.2.1. Koszt wytworzenia	182
2.2.2. Koszty zmienne, stałe i mieszane	183
2.2.3. Wycena produktów ubocznych	183
2.2.4. Normalny poziom wykorzystania zdolności produkcyjnych	183
2.2.5. Koszty niewykorzystanych zdolności produkcyjnych	184
2.2.6. Uproszczenia	185
2.3. Wycena zapasów w szczególnych sytuacjach	186
2.3.1. Skorygowana cena sprzedaży netto	186
2.3.2. Darowizna	186
2.3.3. Aport	186
2.3.4. Ujęcie gwarancji jako pozycji zapasów	186
2.3.5. Nadwyżki i niedobory	187
3. Ewidencja magazynowa zapasów	188
3.1. Ewidencja magazynowa materiałów	188
3.2. Ewidencja magazynowa towarów	188
3.3. Ewidencja magazynowa wyrobów gotowych	188
3.4. Podział kosztów wytworzenia na produkty gotowe i produkcję niezakończoną	188
4. Wycena rozchodu zapasów	188
4.1. Metody wyceny rozchodu zapasów	188
4.2. Kryteria wyboru metody wyceny rozchodu	189
5. Wycena na dzień bilansowy	190
5.1. Wycena według cen nabycia lub kosztów wytworzenia	190
5.2. Wycena według cen ewidencyjnych i kosztów normatywnych	190
5.3. Wycena projektów typowych	190
5.4. Wycena półproduktów w produkcji małoseryjnej lub jednostkowej	191
5.5. Wycena inwentarza żywego zaliczanego do aktywów obrotowych	191
5.6. Wycena niezakończonych usług	191
5.7. Odpisy z tytułu utraty wartości	192
5.7.1. Zasady wyceny zapasów na dzień bilansowy	192
5.7.2. Aktualizacja wyceny materiałów	192
5.7.3. Grupowanie zapasów	192
5.7.4. Metody ustalania odpisów aktualizujących	193
5.7.5. Odwrócenie odpisów aktualizujących	193
5.7.6. Regulacje podatkowe	193
6. Rabaty, skonta i bonifikaty w wycenie zapasów	193
6.1. Podstawowe definicje	193
6.2. Rabat cenowy	194
6.3. Rabat towarowy	194
7. Wykazywanie zapasów w sprawozdaniu finansowym	195
Rozdział VI. Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	197
1. Podstawowe definicje	197
2. Wyszczególnienie typowych wydatków stanowiących czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	198
3. Ujmowanie czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów zgodnie z przepisami podatkowymi	198
4. Ujmowanie rozliczeń międzyokresowych kosztów – objaśnienie szczegółowych pozycji	199
4.1. Koszty prac rozwojowych jako rozliczenia międzyokresowe kosztów	199
4.2. Koszty wytworzenia niezakończonych kontraktów długoterminowych	199

5. Ujmowanie rozliczeń międzyokresowych kosztów na kontach zespołu „4” i „5” i ich wycofywanie z ksiąg rachunkowych	200
6. Wycena bilansowa i inwentaryzacja	201
7. Ujmowanie czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów w bilansie	202
8. Uproszczona ewidencja rozliczeń międzyokresowych kosztów	202
8.1. Uproszczenia dla jednostek małych	202
8.2. Uproszczenia dla jednostek mikro	203
Rozdział VII. Należności krótkoterminowe	204
1. Podstawowe definicje	204
1.1. Należności krótkoterminowe w strukturze bilansu	204
1.2. Pojęcie należności oraz ich skutki bilansowe i podatkowe	204
1.3. Pojęcie należności krótkoterminowych	205
2. Początkowe ujęcie należności krótkoterminowych	205
3. Data powstania przychodu	205
3.1. Informacje wstępne	205
3.2. Przychód a usługi świadczone w okresach rozliczeniowych	206
3.3. Przedpłaty a moment powstania przychodu	207
3.4. Metoda kasowa rozliczania przychodów	208
3.5. Rozliczenie zaliczek na podatek dochodowy	208
4. Wycena na dzień bilansowy	208
4.1. Kwota wymagająca zapłaty	208
4.2. Różnice kursowe	209
4.2.1. Różnice kursowe w ujęciu bilansowym	209
4.2.2. Różnice kursowe w ujęciu podatkowym	209
4.3. Odpisy aktualizujące wartość należności krótkoterminowych	209
4.3.1. Istota korzyści ekonomicznych z należności i jej skutki	209
4.3.2. Ocena prawdopodobieństwa zapłaty należności	209
4.3.3. Indywidualne lub grupowe odpisy aktualizujące	210
4.3.4. Ustalenie odpisu ogólnego „grupowego”	210
4.3.5. Ewidencja odpisów	210
4.3.6. Odwrócenie odpisu	210
4.3.7. Odpisy z tytułu utraty wartości a przepisy podatkowe	211
5. Wycofanie należności z ksiąg rachunkowych	211
5.1. Moment wycofania należności	211
5.2. Uregulowanie należności przez dłużnika	211
5.3. Kompensata należności z zobowiązaniami	211
5.4. Wygaśnięcie należności z powodu jej przedawnienia, umorzenia lub uznania za nieściągalną	212
5.4.1. Wyksięgowanie należności utraconych	212
5.4.2. Umorzenie należności	212
5.4.3. Przedawnienie należności	213
5.5. Uregulowanie należności przez przekazanie dobra lub wykonanie usługi	214
6. Wykazywanie należności krótkoterminowych w sprawozdaniu finansowym	214
Rozdział VIII. Kapitały	216
1. Podstawowe definicje	216
2. Prezentacja w bilansie	217
3. Kapitał (fundusz) podstawowy (A.I.)	217
3.1. Informacje wstępne	217
3.2. Podwyższenie kapitału zakładowego	219
3.3. Obniżenie kapitału zakładowego	221
4. Kapitał (fundusz) zapasowy (A.IV.)	222
5. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny (A.V.)	223
6. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe (A.VI.)	227
7. Zysk (strata) z lat ubiegłych (A.VII.)	228
8. Zysk (strata) netto (A.VIII.)	229
9. Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (A.IX.)	229
10. Kapitały wydzielone	230
11. Podatek od czynności cywilnoprawnych	230

12. Podatek dochodowy a kapitały	233
12.1. Zagadnienia ogólne	233
12.2. Podwyższenie kapitału podstawowego	234
12.3. Dopłaty do kapitału	235
12.4. Koszty utworzenia lub podwyższenia kapitału podstawowego	235
12.5. Obniżenie kapitału podstawowego	236
12.6. Połączenie spółek	237
12.7. Pokrycie strat kapitałem	237
Rozdział IX. Rezerwy i bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	239
1. Podstawowe definicje	239
1.1. Definicja rezerw i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów oraz ich ujęcie w strukturze bilansu	239
1.2. Kryteria ujęcia rezerwy i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów	240
1.3. Wykazywanie w bilansie rezerw, biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów i zobowiązań warunkowych	242
1.4. Ogólne zasady tworzenia, rozwiązywania i wykorzystywania rezerw	243
1.5. Ujęcie rezerwy zgodnie z przepisami podatkowymi	245
2. Rodzaje rezerw i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów	245
2.1. Rezerwa na podatek dochodowy	245
2.2. Rezerwy na świadczenia emerytalne (odprawy emerytalne i rentowe)	246
2.2.1. Rezerwy na przewidywane zobowiązania wobec pracowników z tytułu świadczeń emerytalnych .	247
2.2.2. Nagrody jubileuszowe	247
2.2.3. Rezerwa na urlopy	248
2.2.4. Premie	248
2.3. Pozostałe rezerwy	248
2.3.1. Rezerwy (bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów) na naprawy gwarancyjne	249
2.3.2. Rezerwa na zwroty i reklamacje	249
2.3.3. Rezerwa restrukturyzacyjna	250
2.3.4. Rezerwa na negatywne skutki procesu sądowego	251
2.3.5. Rezerwy związane z ochroną środowiska	251
2.3.6. Rezerwy na rabaty	252
2.3.7. Odsetki	252
2.3.8. Udzielone poręczenia	252
2.3.9. Pozostałe rezerwy	252
2.3.10. Rezerwa na badanie sprawozdania finansowego	253
3. Ujęcie rezerw i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów	253
4. Wycena rezerw na dzień bilansowy i ich inwentaryzacja	254
5. Wycofanie rezerw z ksiąg rachunkowych	254
6. Wykazywanie rezerw w sprawozdaniu finansowym	254
7. Uproszczona ewidencja rezerw i rozliczeń międzyokresowych kosztów biernych	255
Rozdział X. Zobowiązania długo- i krótkoterminowe	257
1. Podstawowe definicje	257
1.1. Definicja zobowiązań długo- i krótkoterminowych i ich początkowe ujęcie	257
1.2. Pojęcie zobowiązań długoterminowych i ich klasyfikacja	257
1.3. Pojęcie zobowiązań krótkoterminowych i ich klasyfikacja	258
2. Wycena zobowiązań długoterminowych i krótkoterminowych na dzień bilansowy	258
2.1. Wycena zobowiązań w walucie obcej	259
2.2. Ujmowanie odsetek z tytułu zwłoki w zapłacie w wycenie zobowiązań	259
3. Wycofanie zobowiązań z ksiąg rachunkowych	259
3.1. Umorzone i przedawnione zobowiązania w prawie podatkowym	260
3.2. Przerwanie lub zawieszenie biegu terminu przedawnienia	261
4. Wykazywanie zobowiązań długoterminowych w sprawozdaniu finansowym	261
4.1. Ogólny podział zobowiązań długoterminowych	261
4.2. Kredyty i pożyczki – poz. B.II.3.a)	261
4.3. Zobowiązania długoterminowe z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych wobec pozostałych jednostek – poz. B.II.3.b)	262
4.4. Inne zobowiązania finansowe długoterminowe – poz. B.II.3.c)	262
4.5. Zobowiązania wekslowe – poz. B. I.3.d)	263

4.6. Inne zobowiązania długoterminowe wobec pozostałych jednostek – poz. B. I.3.e)	263
4.7. Możliwe uproszczenia w zakresie wykazywania zobowiązań długoterminowych w sprawozdaniu finansowym	263
4.7.1. Uproszczenia dla jednostek małych	263
4.7.2. Uproszczenia dla jednostek mikro	263
5. Wykazanie zobowiązań krótkoterminowych w sprawozdaniu finansowym	263
5.1. Ogólny podział zobowiązań krótkoterminowych	263
5.2. Kredyty i pożyczki – B.III.3.a)	264
5.3. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych – B.III.3.b)	264
5.4. Inne krótkoterminowe zobowiązania finansowe – B.III.3.c)	264
5.5. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług – B.III.3.d)	264
5.6. Zaliczki otrzymane na dostawy i usługi – B.III.3.e)	264
5.7. Zobowiązania wekslowe – B.III.3.f)	265
5.8. Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych tytułów publicznoprawnych – B.III.3.g)	265
5.9. Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń – B.III.3.h)	266
5.10. Inne zobowiązania krótkoterminowe – B.III.3.i)	266
5.11. Fundusze specjalne – B.III.4.	266
5.12. Możliwe uproszczenia w wykazywaniu zobowiązań w bilansie	267
5.12.1. Uproszczenia dla jednostek małych	267
5.12.2. Uproszczenia dla jednostek mikro	267
Rozdział XI. Rozliczenia międzyokresowe przychodów	268
1. Podstawowe definicje	268
1.1. Definicja rozliczeń międzyokresowych przychodów	268
1.2. Rozliczenia międzyokresowe przychodów zgodnie z przepisami podatkowymi	268
1.3. Początkowe ujęcie rozliczeń międzyokresowych przychodów	269
2. Nieodpłatne nabycie środka trwałego, środka trwałego w budowie oraz wartości niematerialnej i prawnej	269
3. Dofinansowanie do środków trwałych, środków trwałych w budowie oraz kosztów prac rozwojowych	270
4. Ujemna wartość firmy	272
4.1. Ujęcie bilansowe	272
4.2. Ujęcie podatkowe	274
5. Wycofanie rozliczeń międzyokresowych przychodów z ksiąg rachunkowych	274
6. Rozliczenie międzyokresowe przychodów a otrzymane zaliczki – przykłady praktyczne	274
7. Wykazanie rozliczeń międzyokresowych przychodów w sprawozdaniu finansowym	276
Rozdział XII. Inwestycje finansowe	278
1. Definicja inwestycji	278
2. Inwestycje a instrumenty finansowe	280
3. Klasyfikacja instrumentów finansowych	281
4. Etapy wyceny inwestycji	285
5. Zasady wyceny inwestycji	286
6. Wartość godziwa	287
7. Skorygowana cena nabycia	288
8. Ujęcie wyniku z wyceny	293
9. Podatkowe skutki wyceny inwestycji	295
10. Wycena inwestycji w walutach obcych	296
11. Utrata wartości inwestycji	296
12. Przekwalifikowanie	298
13. Wycena i ujmowanie powiązań zabezpieczających	299
13.1. Instrumenty zabezpieczające	299
13.2. Zabezpieczenie wartości godziwej	300
13.3. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	301
13.4. Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto jednostek zagranicznych	303
14. Opodatkowanie inwestycji	303
15. Źródło przychodów podatkowych z inwestycji	306
16. Wymogi informacyjne dotyczące inwestycji	308

Część III. Pozostałe elementy sprawozdania finansowego

Rozdział I. Rachunek zysków i strat	313
1. Cel i zakres sporządzania rachunku zysków i strat	313
1.1. Jednostki sporządzające	313
1.2. Istota rachunku zysków i strat	314
1.3. Sposób prezentacji rachunku zysków i strat	314
1.3.1. Układ prezentacji	314
1.3.2. Dane porównawcze	315
1.3.3. Język i waluta polska	315
1.3.4. Zaokrąglenia	315
1.3.5. Waluty obce	315
2. Warianty rachunku zysków i strat	316
2.1. Wybór wariantu	316
2.2. Wariant porównawczy	316
2.3. Wariant kalkulacyjny	316
2.4. Wybór wariantu rachunku zysków i strat	317
3. Rachunek zysków i strat w sprawozdaniu finansowym	317
3.1. Rachunek zysków i strat jako integralna część sprawozdania finansowego	317
3.2. Dane z rachunku zysków i strat w informacji dodatkowej	318
3.3. Sposób przedstawiania informacji	319
4. Wybór sposobu ewidencji kosztów a ustalanie wyniku finansowego	319
4.1. Wybór sposobu ewidencji i rozliczania kosztów	319
4.2. Ewidencja i rozliczanie kosztów według rodzajów i równocześnie według funkcji	320
4.3. Ewidencja kosztów wyłącznie na kontach zespołu 4 „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie”	322
4.4. Ewidencja wyłącznie na kontach zespołu 5 „Koszty według typów działalności i ich rozliczenie”	323
5. Wyjaśnienia do wzorów rachunku zysków i strat	324
5.1. Wyjaśnienia do wzoru rachunku zysków i strat w wariantcie kalkulacyjnym	324
5.1.1. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (poz. A.)	324
5.1.2. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów (poz. B.)	325
5.1.3. Wynik brutto ze sprzedaży (poz. C.)	326
5.1.4. Koszty sprzedaży (poz. D.)	326
5.1.5. Koszty ogólnego zarządu (poz. E.)	327
5.1.6. Wynik sprzedaży (poz. F.)	327
5.1.7. Pozostałe przychody operacyjne (poz. G.)	328
5.1.8. Pozostałe koszty operacyjne (poz. H.)	331
5.1.9. Wynik na działalności operacyjnej (poz. I.)	335
5.1.10. Przychody finansowe (poz. J.)	336
5.1.11. Koszty finansowe (poz. K.)	338
5.1.12. Zysk (strata) brutto (poz. L.)	339
5.1.13. Podatek dochodowy (poz. M.)	340
5.1.14. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku/zwiększenia straty (poz. N.)	341
5.1.15. Zysk (strata) netto (poz. O.)	342
5.2. Wyjaśnienia do wzoru rachunku zysków i strat w wariantcie porównawczym	342
5.2.1. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (poz. A.)	342
5.2.2. Koszty działalności operacyjnej (poz. B.)	342
5.2.3. Wynik ze sprzedaży (poz. C.)	345
5.2.4. Pozostałe przychody operacyjne (poz. D.) i Pozostałe koszty operacyjne (poz. E.)	345
Rozdział II. Zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym	349
1. Ogólna charakterystyka zestawienia zmian w kapitale własnym	349
2. Obowiązek sporządzenia zestawienia zmian w kapitale własnym	349
3. Sposoby prezentowania zmian w kapitałach przez jednostki niepodlegające badaniu	350
4. Błędy w sprawozdaniu finansowym – zasady ujęcia w zestawieniu zmian w kapitale własnym	350
4.1. Pojęcie błędu w ustawie o rachunkowości oraz KSR 7	350
4.2. Korekta błędów popełnionych w poprzednich latach obrotowych, uznanego za istotny	350
4.3. Korekta błędów popełnionych w poprzednich latach obrotowych, uznanych przez jednostkę za nieistotne	351

5. „Zmiana przyjętych zasad rachunkowości” jako szczególna pozycja w zestawieniu zmian w kapitale własnym	351
5.1. Przyjęte zasady (polityka) rachunkowości	351
5.2. Przyczyny zmiany zasad (polityki) rachunkowości oraz ich ujęcie i prezentacja zmian w sprawozdaniu finansowym	351
6. Obowiązek publikacji	352
7. Struktura zestawienia zmian w kapitale własnym	352
8. Uwagi praktyczne przy sporządzaniu zestawienia zmian w kapitale własnym	352
9. Wzór zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym	354
9.1. Kapitał (fundusz) własny na początek okresu (BO) (poz. I.)	354
9.1.1. Korekty z tytułu błędów oraz zmian przyjętych zasad rachunkowości	354
9.2. Kapitał (fundusz) własny na początek okresu (BO) (poz. I.a.)	356
9.3. Kapitał (fundusz) podstawowy (poz. I.a.1.)	356
9.3.1. Zróżnicowanie kapitału własnego, w zależności od formy prawnej jednostki gospodarczej	356
9.3.2. Nowy podmiot – prosta spółka akcyjna	357
9.3.3. Obligatoryjna wysokość kapitału zakładowego	358
9.3.4. Podwyższenie kapitału zakładowego	358
9.3.5. Wkłady w walutach obcych oraz wkłady niepieniężne	361
9.3.6. Obniżenie kapitału zakładowego	361
9.3.7. Umorzenie udziałów	361
9.3.8. Nabycie własnych udziałów	361
9.3.9. Zamiana zobowiązań na udziały	363
9.4. Kapitał (fundusz) zapasowy (poz. I.2.)	363
9.4.1. Zmiany – zwiększenia i zmniejszenia kapitału zapasowego	363
9.4.2. Obligatoryjne zwiększenie kapitału zapasowego	364
9.4.3. Dobrowolne zwiększenie kapitału zapasowego	364
9.4.4. Zmniejszenie kapitału zapasowego	364
9.5. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny (poz. I.3.)	366
9.5.1. Zmiana w pozycjach ujmowanych w kapitale z aktualizacji wyceny	366
9.5.2. Aktualizacja wyceny środków trwałych – zwiększenie kapitału	367
9.5.3. Aktualizacja wyceny środków trwałych – zmniejszenie kapitału	367
9.5.4. Różnice powstałe w wyniku przeszacowania aktywów finansowych	367
9.5.5. Rachunkowość zabezpieczeń	368
9.5.6. Rezerwa i aktywa z tytułu podatku odroczonego	370
9.5.7. Brak możliwości kontynuacji działalności	370
9.6. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe (poz. I.4.)	371
9.6.1. Źródła zwiększenia i zmniejszenia kapitału rezerwowego	371
9.6.2. Odpisy z zysków z lat ubiegłych	372
9.6.3. Wysokość dywidendy	372
9.6.4. Nabycie akcji własnych	373
9.6.5. Nadwyżka wartości księgowej nad wartością nominalną	374
9.6.6. Zadeklarowany kapitał zakładowy	374
9.6.7. Dopłaty w sp. z o.o.	374
9.7. Zysk (strata) z lat ubiegłych (poz. I.5.)	374
9.8. Wynik netto (poz. I.6.)	375
9.8.1. Zaliczka na dywidendę	375
9.8.2. Uregulowanie zaliczek na dywidendę	376
9.9. Rentowność kapitału własnego	378
9.10. Kapitał (fundusz) własny na koniec okresu (BZ) (poz. II.)	378
9.11. Kapitał (fundusz) własny po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku (pokrycia straty) (poz. III.)	379
9.12. Wzór zestawienia zmian w kapitale własnym	379
Rozdział III. Rachunek przepływów pieniężnych	382
1. Istota rachunku przepływów pieniężnych	382
2. Rodzaje działalności w rachunku przepływów pieniężnych	382
2.1. Rodzaje działalności w rachunku przepływów pieniężnych – wprowadzenie	382
2.2. Działalność operacyjna	383
2.3. Działalność inwestycyjna	383
2.4. Działalność finansowa	384
3. Metody prezentacji rachunku przepływów pieniężnych	384

4. Kompensata wpływów i wydatków	384
5. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej (A.)	385
5.1. Metoda pośrednia	385
5.1.1. Zysk (strata) netto (A.I.)	385
5.1.2. Korekty razem (A.II.)	385
5.1.3. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I.–II.) (A.III.)	389
5.2. Metoda bezpośrednia	389
5.2.1. Wpływy (I.)	389
5.2.2. Wydatki (II.)	389
5.2.3. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I.–II.)	390
6. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej (B.)	390
6.1. Istota przepływów z działalności inwestycyjnej	390
6.2. Wpływy (B.I.)	391
6.2.1. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych (B.I.1.)	391
6.2.2. Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne (B.I.2.)	391
6.2.3. Z aktywów finansowych (B.I.3.)	391
6.2.4. Inne wpływy inwestycyjne (B.I.4.)	391
6.3. Wydatki (B.II.)	391
6.3.1. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych (B.II.1.)	391
6.3.2. Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne (B.II.2.)	391
6.3.3. Na aktywa finansowe (B.II.3.)	391
6.3.4. Inne wydatki inwestycyjne (B.II.4.)	391
6.4. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I.–II.) (B.III.)	391
7. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej (C.)	392
7.1. Przykładowe zdarzenia generujące przepływy pieniężne z działalności finansowej	392
7.2. Wpływy (C.I.)	392
7.2.1. Wpływy netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału (C.I.1.)	392
7.2.2. Kredyty i pożyczki (C.I.2.)	392
7.2.3. Emisja dłużnych papierów wartościowych (C.I.3.)	392
7.2.4. Inne wpływy finansowe (C.I.4.)	392
7.3. Wydatki (C.II.)	392
7.3.1. Nabycie udziałów (akcji) własnych (C.II.1.)	392
7.3.2. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli (C.II.2.)	392
7.3.3. Inne niż wypłaty na rzecz właścicieli wydatki z tytułu podziału zysku (C.II.3.)	392
7.3.4. Spłaty kredytów i pożyczek (C.II.4.)	393
7.3.5. Wykup dłużnych papierów wartościowych (C.II.5.)	393
7.3.6. Z tytułu innych zobowiązań finansowych (C.II.6.)	393
7.3.7. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego (C.II.7.)	393
7.3.8. Odsetki (C.II.8.)	393
7.3.9. Inne wydatki finansowe (C.II.9.)	393
7.4. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (C.III.)	393
8. Przepływy pieniężne netto (D.)	393
9. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych (E.)	393
9.1. Istota bilansowej zmiany środków pieniężnych	393
9.2. Wyjaśnianie różnic	394
10. Środki pieniężne na początek okresu (F.)	394
11. Środki pieniężne na koniec okresu (G.)	394
12. Dodatkowe informacje i objaśnienia do rachunku przepływów pieniężnych	395
13. Uproszczenia	397
14. Kompleksowy przykład sporządzania rachunku przepływów pieniężnych	399
Rozdział IV. Dodatkowe informacje i objaśnienia	414
1. Elementy informacji dodatkowej	414
2. Zakres informacji	414
3. Spójność	415
4. Systematyczna prezentacja	415
5. Publikacja	415
6. Odpowiedzialność	417

7. Wyjaśnienia do załącznika Nr 1 do Rachunku	417
7.1. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego	417
7.2. Dodatkowe noty i objaśnienia – część druga Informacji dodatkowej	419
7.2.1. Dodatkowe informacje i objaśnienia do bilansu (ustęp 1)	419
7.2.2. Dodatkowe informacje i objaśnienia do rachunku wyników (ust. 2)	446
7.2.3. Kursy walut (ust. 3)	467
7.2.4. Dodatkowe informacje i objaśnienia do rachunku przepływów pieniężnych (ust. 4)	467
7.2.5. Istotne umowy i informacja o wynagrodzeniach (ust. 5)	470
7.2.6. Informacje zapewniające porównywalność (ust. 6)	473
7.2.7. Informacje o podmiotach powiązanych (ust. 7)	476
7.2.8. Połączenia jednostek gospodarczych (ust. 8)	480
7.2.9. Niepewność kontynuacji działalności (ust. 9)	481
7.2.10. Inne istotne informacje (ust. 10)	482
Rozdział V. Sprawozdanie z działalności	495
1. Cel sprawozdania	495
2. Jednostki sporządzające sprawozdanie	495
3. Podstawa prawna	496
4. Częstotliwość sporządzania	496
5. Termin sporządzenia	497
6. Waluta i język prezentacji	497
7. Osoby sporządzające i podpisujące sprawozdanie z działalności	497
8. Przekazanie sprawozdania organom spółki	497
9. Obowiązek złożenia w KRS	497
10. Sprawozdanie z działalności a spółki podlegające badaniu	498
11. Zakres informacji prezentowanych w sprawozdaniu	498
12. Forma sprawozdania	499
13. Cechy sprawozdania	500
14. Wyjaśnienia do wzoru	501
14.1. Wprowadzenie	501
14.2. Podłoże historyczne	501
14.3. Sytuacja kadrowa	501
14.4. Działalność spółki	502
14.5. Aktualna sytuacja spółki i przewidywania	503
14.5.1. Zagadnienia ogólne	503
14.5.2. Środki trwałe i majątek obrotowy spółki	504
14.5.3. Wybrane wskaźniki finansowe	505
14.6. Zagrożenia	506
14.7. Informacja dotycząca zobowiązań podatkowych spółki	506
14.8. Przewidywane kierunki rozwoju spółki	506
14.9. Informacje o ryzyku wynikającym z instrumentów finansowych	507
14.10. Ład korporacyjny	508
14.11. Inne informacje ważne dla oceny działalności jednostki	509
15. Zasady ujawniania informacji o społecznej odpowiedzialności biznesu	509
15.1. Zagadnienia ogólne	509
15.2. Oświadczenie na temat informacji niefinansowych	511
15.3. Zasady sporządzania sprawozdań z informacji niefinansowych	512
16. Wzór – przykładowe sprawozdanie z działalności	514
Część IV. Koszty podatkowe	
Rozdział I. Podatkowe koszty uzyskania przychodów	521
1. Zagadnienia ogólne	521
2. Specyfika kosztów podatkowych na gruncie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych	521
2.1. Definicja podatkowych kosztów uzyskania przychodów	521
2.2. Związek pomiędzy poniesieniem kosztu a osiągnięciem przychodu	521
2.3. Wydatki nieuznawane za koszty uzyskania przychodów	523
2.4. Przepisanie kosztów uzyskania przychodów do określonego źródła przychodów	523

3. Koszty z działalności gospodarczej na gruncie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych	523
4. Rozpoznanie kosztów podatkowych przez płatników	524
Rozdział II. Ograniczenie w zaliczaniu do kosztów wydatków z tytułu usług niematerialnych	526
1. Wstęp	526
2. Istota ograniczenia wysokości kosztów uzyskania przychodów związanych z nabyciem niektórych rodzajów usług	526
3. Katalog usług podlegających regulacji art. 15e PDOPrU	527
3.1. Grupy kosztów podlegających restrykcjom	527
3.2. Usługi doradcze, badania rynku, reklamowe, zarządzania i kontroli, przetwarzania danych, ubezpieczeń, gwarancji i poręczeń oraz świadczeń o podobnym charakterze	528
3.2.1. Usługi doradcze	528
3.2.2. Usługi badania rynku	530
3.2.3. Usługi reklamowe	530
3.2.4. Usługi zarządzania i kontroli	530
3.2.5. Usługi przetwarzania danych	531
3.2.6. Usługi ubezpieczeń, usługi reasekuracji	532
3.2.7. Usługi gwarancji i poręczeń	532
3.2.8. Świadczenia o podobnym charakterze do usług wymienionych w art. 15e ust. 1 pkt 1 PDOPrU ...	532
3.3. Koszty opłat i należności za korzystanie z praw i wartości o charakterze niematerialnym	534
3.4. Koszty przeniesienia ryzyka niewypłacalności dłużnika	535
4. Wyłączenia ze stosowania ograniczenia wysokości kosztów uzyskania przychodów związanych z nabyciem niektórych rodzajów usług	536
4.1. Koszty bezpośrednio związane z wytworzeniem lub nabyciem towaru lub ze świadczeniem usługi	536
4.2. Koszty refakturowane	537
4.3. Usługi ubezpieczenia świadczone przez uprawnione podmioty	538
4.4. Usługi gwarancji i poręczeń świadczone przez uprawnione podmioty	538
5. Podmioty, na rzecz których ponoszone koszty usług niematerialnych podlegają ograniczeniom	538
6. Sposób obliczenia limitu kosztów	539
7. Różne źródła przychodów	540
Rozdział III. Koszty finansowania dłużnego	542
1. Zagadnienia wstępne	542
2. Koszty finansowania dłużnego – pojęcie	542
2.1. Nadwyżka kosztów finansowania dłużnego	542
2.2. Definicja ustawowa a uregulowania Dyrektywy ATAD	542
2.3. Część odsetkowa raty leasingowej jako koszt finansowania dłużnego	543
2.4. Odsetki zwiększające wartość inwestycji	546
2.5. Różnice kursowe a korekta kosztów finansowania dłużnego	546
2.6. Kary i odszkodowania	547
3. Kalkulacja limitu	547
3.1. Treść przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych	547
3.2. Stanowisko fiskusa	548
3.3. Orzeczenia sądów	548
4. Rozliczenie nadwyżki kosztów finansowania dłużnego w kolejnych latach	549
5. Wyłączenia podmiotowe dla przedsiębiorstw finansowych	549
Rozdział IV. Dofinansowanie spółki kapitałowej przez wspólników poprzez podwyższenie kapitału zakładowego, dopłaty i pożyczki a konsekwencje podatkowe	551
1. Sposoby pozyskiwania środków finansowych od wspólników	551
2. Dofinansowanie spółki poprzez podwyższenie kapitału zakładowego	551
2.1. Zasady podwyższenia kapitału zakładowego wynikające z KSH	551
2.1.1. Podwyższenie na podstawie postanowień umowy spółki	551
2.1.2. Podwyższenie na podstawie zmiany umowy spółki	552
2.1.3. Podwyższenie kapitału zakładowego – elementy uchwały	552
2.1.4. Forma wkładów	552
2.1.5. Pokrycie udziałów aportami	552
2.1.6. Pierwszeństwo objęcia nowych udziałów	552
2.1.7. Podwyższenie kapitału – rejestracja w KRS	553
2.1.8. Zgłoszenie podwyższenia do KRS – obowiązki zarządu	553

2.2. Podwyższenie kapitału zakładowego – podatek dochodowy	553
2.2.1. Podwyższenie kapitału zakładowego a przychód	553
2.2.2. Wydatki na podwyższenie kapitału a koszty podatkowe	553
2.2.3. Skutki podatkowe u wspólników	553
2.3. Podwyższenie kapitału zakładowego – PCC	554
3. Dofinansowanie spółki poprzez wniesienie dopłat	555
3.1. Zasady dokonywania dopłat przez wspólników wynikające z KSH	555
3.1.1. Charakter prawny dopłat	555
3.1.2. Warunki dokonywania dopłat	555
3.1.3. Dopłaty nieprzewidziane w umowie spółki	555
3.1.4. Dopłaty – warunki zwrotu	556
3.2. Dopłaty a podatek dochodowy	556
3.2.1. Skutki podatkowe dla spółki w zależności od trybu wniesienia dopłat	556
3.2.2. Skutki podatkowe dopłat u wspólników	556
3.2.3. Zwrot dopłat	557
3.2.4. Dopłaty oprocentowane	557
3.3. Dopłaty a PCC	557
4. Dofinansowanie spółki poprzez pożyczkę od wspólnika	557
4.1. Zasady udzielania pożyczek przez wspólników	558
4.2. Rozliczenie pożyczki i odsetek a skutki podatkowe	558
4.2.1. Pożyczka – rozliczenie kwoty kapitałowej	558
4.2.2. Pożyczka – rozliczenie kwoty odsetek	558
4.3. Mechanizm ograniczający możliwość zaliczania odsetek od zadłużenia do kosztów podatkowych	559
4.3.1. Dofinansowanie od wszystkich podmiotów (również niepowiązanych)	559
4.3.2. Limit kosztów finansowania dłużnego	560
4.3.3. Zasady postępowania przy ponoszeniu kosztów finansowania dłużnego	561
4.3.4. Wyłączenia mechanizmu ograniczającego możliwość odliczania odsetek	561
4.3.5. Możliwość rozliczania kosztów w kolejnych latach	562
4.4. PCC od umowy pożyczki udzielonej przez wspólników	563
5. Ujęcie w księgach rachunkowych	563
Rozdział V. Wyłączenie z kosztów uzyskania przychodów wydatków sfinansowanych z dochodu podatnika po opodatkowaniu (zysku netto)	565
1. Przepisy obowiązujące do 31.12.2017 r.	565
2. Przepisy obowiązujące od 1.1.2018 r.	566
3. Przeznaczenie zysku	566
4. Ujęcie w księgach rachunkowych	567
Rozdział VI. Działalność o charakterze twórczym	568
1. Definicja działalności o charakterze twórczym – stan prawny do 31.12.2017 r.	568
2. Definicja działalności o charakterze twórczym – stan prawny od 1.1.2018 r. do 1.10.2018 r.	571
3. Definicja działalności o charakterze twórczym – stan prawny od 1.10.2018 r.	571
4. Możliwość przypisania wynagrodzenia do działalności o charakterze twórczym	572
5. Interpretację i orzecznictwo w zakresie możliwości stosowania podwyższonych kosztów uzyskania przychodów z tytułu działalności twórczej	574
5.1. Interpretacje negatywne	574
5.2. Orzecznictwo	574
5.3. Złagodzenie stanowiska przez organy podatkowe	576
6. Interpretacja ogólna Ministra Finansów	577
6.1. Precyzyjne określenie warunków niezbędnych dla potraktowania części wynagrodzenia jako honorarium autorskiego i zastosowania wobec niego 50% KUP	577
6.2. Wskazanie na odmienne traktowanie praw autorskich do programu komputerowego	577
6.3. Doprecyzowanie, kiedy może nastąpić wypłata honorarium	577
6.4. Precyzyjne określenie zasad odpowiedzialności za nieprawidłowe wykazanie i rozliczenie podwyższonych kosztów uzyskania przychodów	578
6.5. Podsumowanie orzecznictwa sądów administracyjnych	578
6.6. Określenie zasad dokumentowania przychodów z praw autorskich, w tym ustalania honorarium na podstawie czasu pracy	578
6.7. Stosowanie podwyższonych kosztów uzyskania przychodów na podstawie innych ustaw	579
6.8. Podsumowanie treści interpretacji ogólnej MF	579

7. Wykazywanie podwyższonych kosztów uzyskania przychodów w deklaracjach rocznych	580
7.1. Deklaracja roczna o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy (PIT-4R)	580
7.2. Informacja o dochodach oraz o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy (PIT-11)	580
Rozdział VII. Reprezentacja i reklama	582
1. Wprowadzenie	582
2. Koszty reprezentacji i reklamy w księgach rachunkowych	582
3. Koszty reprezentacji i reklamy w podatku dochodowym – uwagi ogólne	583
4. Koszty reklamy a koszty uzyskania przychodów	583
5. Koszty reprezentacji a koszty uzyskania przychodów	584
Rozdział VIII. Nieodliczony VAT	587
1. Podatek VAT w działalności gospodarczej	587
2. Implikacja podatku VAT w podatkach dochodowych	587
2.1. Podatek VAT jako koszt uzyskania przychodu	588
2.1.1. Sytuacje, gdy VATU nie daje podatnikowi prawa do odliczenia tego podatku	588
2.1.2. Sytuacje, gdy podatek należny może być uznany za koszt podatkowy	588
2.2. Podatek VAT jako koszt niepodatkowy	588
3. Ujęcie księgowe	589
4. Zagadnienia i uwagi praktyczne	589
4.1. Usługa gastronomiczna a cateringowa	589
4.2. Usługa gastronomiczna jako koszty reprezentacji	589
4.3. Weryfikacja stawek VAT na fakturach zakupowych a prawo do odliczenia	589
4.4. Właściwe udokumentowanie zakupionych usług niematerialnych	589
5. Międzynarodowy aspekt zagadnienia	590
Rozdział IX. Odpisanie w koszty należności straconych	592
1. Wierzytelności nieściągalne	592
2. Ujęcie w księgach rachunkowych	592
3. Wierzytelności nieściągalne jako koszt podatkowy	594
3.1. Zasady uznania kosztu za podatkowy	594
3.2. Wierzytelności odpisane jako przedawnione	595
3.3. Aspekt kosztowy wierzytelności odpisanych jako nieściągalne	596
4. Wierzytelności umorzone jako koszt podatkowy	600
5. Moment zaliczenia w ciężar podatkowych KUP wierzytelności nieściągalnych	600
6. Odpisy należności	601
6.1. Odpisy od należności w świetle PDOPrU	602
6.2. Odpisy a należności przedawnione	603
6.3. Odpisy jako środek tymczasowy	604
7. Sprzedaż własnej wierzytelności a koszty podatkowe	604
8. Pakiet wierzytelności	607
9. Ulga na złe długi	608
Rozdział X. Ulga na złe długi w podatkach dochodowych	610
1. Założenia i cele instrumentu ulgi na złe długi	610
2. Mechanizm stosowania ulgi: uprawnienie wierzyciela – obowiązek dłużnika	611
3. Korekta podstawy opodatkowania a moment rozpoznania przychodu/kosztu podatkowego	611
4. Zakres zastosowania ulgi	612
5. Obliczanie terminu 90 dni	612
6. Uregulowanie zobowiązania do dnia złożenia zeznania podatkowego	612
7. Stosowanie przepisów w trakcie roku podatkowego a zaliczki	613
8. Arytmetyka ulgi	614
9. Zbycie lub uregulowanie wierzytelności po zastosowaniu ulgi	615
10. Uregulowanie zobowiązania po korekcie podstawy opodatkowania	615
11. Warunki stosowania ulgi	615
12. Transakcje dokonywane pomiędzy podmiotami powiązаныmi	616
13. Stosowanie przepisów u podatników objętych ryczałtem ewidencjonowanym	616
14. Przepisy przejściowe	617
15. Stosowanie instrumentów ulgi na złe długi w okresie COVID-19 a zaliczki na podatek	617
15.1. Zaliczki opłacane przez dłużnika	617

15.2. Przyspieszone prawo do ulgi	618
15.3. Prawo do ulgi dla podatników opłacających zaliczki metodą uproszczoną	618
Rozdział XI. Darowizny	619
1. Ujęcie bilansowe darowizn	619
2. Ujęcie podatkowe	619
2.1. Zasady ogólne	619
2.2. Przypadki, w których darowizna będzie uznana za koszt podatkowy	620
2.2.1. Wyszczególnienie grup kosztów wskazanych literalnie w przepisach	620
2.2.2. Darowizny na cele społecznie użyteczne	620
2.3. Odliczenia darowizny od dochodu	621
2.4. Zasady ustalania wartości darowizny podlegającej odliczeniu	621
2.5. Darowizny przekazane w związku z COVID-19	622
3. Darowizna a VAT	623
3.1. Zasada ogólna	623
3.2. Zwolnienia od VAT	623
4. Ujęcie w zeznaniu rocznym	623
5. Darowizny żywności a VAT i CIT	624
5.1. Opodatkowanie VAT	624
5.2. Opodatkowanie podatkiem dochodowym	624
6. Prezenty okolicznościowe dla pracowników	625
7. Ujęcie księgowo przekazanych darowizn	625
Rozdział XII. Podatek u źródła od przychodów zagranicznych podatników	627
1. Wstęp	627
2. Zakres przedmiotowy podatku u źródła	627
3. Wymóg zachowania należytej staranności	630
3.1. Pojęcie należytej staranności	631
3.1.1. Wskazówki wynikające z treści PDOPrU oraz PDOFizU	631
3.1.2. Wskazówki wynikające z projektu objaśnień Ministra Finansów	632
4. Zwolnienia podatkowe dla płatności o charakterze biernym	634
4.1. Zwolnienie dla odsetek i należności licencyjnych	634
4.2. Zwolnienie dla dywidend	635
5. Zasady poboru podatku w przypadku przekroczenia kwoty płatności 2 000 000 zł	636
Rozdział XIII. Podatek u źródła zapłacony za kontrahenta zagranicznego	637
1. Zasada ogólna uznania podatku u źródła jako koszt podatkowy	637
2. Zasada ustalania dochodów (przychodów) osiąganych na terytorium RP	637
3. Obowiązki płatnika w zakresie podatku u źródła	638
4. Możliwość zaliczenia w koszty podatkowe podatku zapłaconego za pośrednictwem płatnika	639
5. Ujęcie w księgach rachunkowych	642
Rozdział XIV. Samochód osobowy w firmie	643
1. Podatkowa definicja samochodu osobowego	643
2. Warianty wykorzystywania samochodu osobowego w ramach prowadzonej aktywności gospodarczej	643
3. Samochód stanowiący majątek firmowy, kwalifikowany jako środek trwały	644
3.1. Ogólne zasady uznawania wydatków za koszt podatkowy	644
3.2. Amortyzacja środka trwałego stanowiącego samochód osobowy	644
3.2.1. Odpisy amortyzacyjne stanowiące koszty uzyskania przychodów	644
3.2.2. Metody amortyzacji podatkowej samochodu osobowego stanowiącego środek trwały	645
3.2.3. Limity amortyzacji samochodu osobowego obowiązujące od 2019 r.	646
3.2.4. Dofinansowanie zakupu samochodu osobowego a koszty podatkowe	648
3.3. Koszty ubezpieczenia samochodu osobowego	648
3.4. Koszty związane z bieżącą eksploatacją samochodu osobowego	649
3.5. Odsetki od kredytu na nabycie samochodu osobowego stanowiącego środek trwały	651
3.6. Ulepszenie środka trwałego	652
3.7. Remont powypadkowy	653
3.8. Otrzymane odszkodowanie jako przychód	654
3.9. Samochód firmowy wykorzystywany dla celów prywatnych przez pracownika	655

3.10. Sprzedaż samochodu osobowego stanowiącego środek trwały	657
3.10.1. Sprzedaż nie w pełni zamortyzowanego środka trwałego	657
3.10.2. Zasady ustalania kosztów podatkowych i odpowiednio dochodów albo straty z tytułu sprzedaży samochodu osobowego stanowiącego środek trwały, wprowadzone od 1.1.2019 r.	658
4. Samochód niewprowadzony do ewidencji środków trwałych	658
4.1. Prywatny samochód przedsiębiorcy wykorzystywany dla potrzeb działalności gospodarczej	659
4.2. Samochód osobowy stanowiący składnik majątku firmowego niebędący środkiem trwałym	660
4.3. Samochód osobowy pracownika wykorzystywany dla celów działalności pracodawcy	661
5. Ujęcie operacji związanych z samochodami w księgach rachunkowych	661
Rozdział XV. Leasing i nabycie pojazdów	664
1. Samochody, których dotyczą ograniczenia	664
2. Nabycie i amortyzacja samochodu osobowego	665
3. Leasing i najem samochodów od stycznia 2019 r.	667
4. Przepisy przejściowe	670
Rozdział XVI. Kary umowne i odszkodowania oraz odsetki za opóźnienia	675
1. Ujęcie bilansowe	675
2. Ujęcie podatkowe	675
2.1. Kara jako koszt	675
2.1.1. Obowiązek przedstawienia związku przyczynowo-skutkowego między kosztem a przychodem	675
2.1.2. Kara (odszkodowanie) wyłączone z KUP	676
2.1.3. Kary umowne możliwe do zaliczania do KUP	676
2.2. Kara jako przychód podatkowy	677
2.3. Odszkodowania za zniszczenie środka trwałego	677
3. Kara umowna (odszkodowanie) a VAT	678
Rozdział XVII. Odsetki	679
1. Wprowadzenie	679
2. Odsetki w księgach rachunkowych i sprawozdaniu finansowym	679
3. Odsetki w podatku dochodowym – uwagi ogólne	681
4. Odsetki jako przychody podatkowe	681
5. Odsetki jako koszty uzyskania przychodów	682
Rozdział XVIII. Transakcje gotówkowe	686
1. Ogólne zasady zaliczania wydatków w ciężar podatkowych kosztów uzyskania przychodów	686
2. Regulacje ustawy – Prawo przedsiębiorców	686
3. Wyłączenie KUP właściwe dla płatności gotówkowych	687
4. Kompensata wzajemnych wierzytelności (potrącenie)	688
Rozdział XIX. Podróże służbowe	689
1. Podróż służbowa – definicja	689
2. Warunki uznania wyjazdu za podróż służbową	690
3. Delegacja a oddelegowanie	690
4. Diety	690
4.1. Podróż krajowa	690
4.2. Podróż zagraniczna	691
5. Koszty przejazdów	691
5.1. Określenie środka transportu	691
5.2. Stawki za 1 km przebiegu pojazdu prywatnego	692
5.3. Samochód służbowy	692
6. Noclegi	692
6.1. Noclegi w podróży krajowej	692
6.2. Noclegi w podróży zagranicznej	693
7. Inne wydatki	693
8. Rozliczenie podróży służbowej	693
8.1. Dokumentowanie podróży służbowej	693
8.2. Podróż służbowa a zeznania roczne	694
8.3. Ujęcie podróży służbowych w księgach rachunkowych	694
8.4. Rozliczanie podatkowe podróży służbowych	695

8.5. Interpretacje indywidualne	696
8.5.1. Data poniesienia wydatku	696
8.5.2. Podróż służbowa członków zarządu	697
8.6. Oskładkowanie podróży służbowej	697
9. Jazdy lokalne	697
9.1. Definicja jazdy lokalnej	697
9.2. Skutki podatkowe jazd lokalnych	698
9.3. Kontrowersje dotyczące opodatkowania jazd lokalnych	699
10. Wykazanie podróży służbowych i jazd lokalnych w CIT-8 i PIT-4R	700
Rozdział XX. Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	702
1. Wprowadzenie	702
2. Tworzenie i wykorzystywanie zakładowego funduszu świadczeń socjalnych	702
3. Świadczenia urlopowe	703
4. Wpływ zakładowego funduszu świadczeń socjalnych na podatki dochodowe	705
5. Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych a VAT	707
6. Zmiany w rozliczaniu działalności socjalnej w związku z COVID-19	707
7. Prezentacja zakładowego funduszu świadczeń socjalnych w sprawozdaniu finansowym	708
Rozdział XXI. Składki na rzecz organizacji nieobowiązkowych	709
1. Związek celowy między wydatkiem a przychodami	709
2. Definicja składki członkowskiej	709
2.1. Obowiązek opłacania składek	709
2.2. Usługi nabywane przez członka organizacji	709
3. Składka a koszty uzyskania przychodu	709
4. Przypadki pozwalające na włączenie składek członkowskich do kosztów uzyskania przychodu	710
Rozdział XXII. Wartość pracy podatnika oraz jego małżonka i dzieci	713
1. Uwagi ogólne	713
2. Wartość pracy własnej podatnika	713
3. Wartość pracy własnej podatnika jako współnika spółki osobowej	714
4.1. Stan prawny od 1.1.2019 r.	715
4.2. Wynagrodzenie określone w art. 12 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych	717
4.3. Wynagrodzenie określone w art. 13 pkt 2, 8 i 9 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych	717
4.4. Wynagrodzenie z tytułu odbywania praktyk absolwenckich	717
5. Wartość pracy małżonka i małoletnich dzieci współnika spółki osobowej	717
Część V. Przychody podatkowe	
Rozdział I. Ogólne pojęcie przychodu w obszarze ustaw o podatkach dochodowych od osób prawnych oraz od osób fizycznych	721
1. Zagadnienia wstępne	721
2. Przychody w obszarze ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych	721
2.1. Otwarty katalog przychodów	721
2.2. Podział na źródła przychodów	722
3. Przychody w obszarze ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych	724
Rozdział II. Rozliczanie przychodów na przełomie lat podatkowych	725
1. Pojęcie przychodu	725
2. Przychody w prawie bilansowym i podatkowym	725
2.1. Okres rozliczeniowy	726
2.2. Data wykonania usługi lub dostawy towaru	726
2.3. Data wpływu środków	728
3. Rok jako okres w rozliczeniach – prawo bilansowe i podatkowe	728
4. Przyczyny różnic między prawem podatkowym a prawem bilansowym	728
Rozdział III. Rozdzielanie podatkowe źródeł przychodów	730
1. Uwagi wstępne	730
2. Zakaz kompensowania strat z różnych źródeł przychodów	730
3. Zakres przedmiotowy przychodów zaliczonych do przychodów z zysków kapitałowych	731
3.1. Przychody z udziału w zyskach osób prawnych	731

3.2. Przychody powstałe w związku z wniesieniem wkładu niepieniężnego	733
3.3. Przychody z realizacji praw udziałowych	733
3.4. Przychody ze zbycia ogółu praw i obowiązków w spółce niebędącej osobą prawną	734
3.5. Przychody ze zbycia wierzytelności	734
3.6. Pozostałe przychody	734
4. Wyjątek dla niektórych instytucji finansowych od obowiązku wyszczególniania przez podatników odrębnego źródła przychodów z tytułu zysków kapitałowych	737
5. Odrębność przychodów opodatkowanych ryczałtowo	737
6. Podział kosztów uzyskania przychodów z różnych źródeł przychodów	738
7. Bilansowe rozróżnienie przychodów z zysków kapitałowych i przychodów z pozostałej działalności gospodarczej	739
Rozdział IV. Dotacje i darowizny	741
1. Przychód podatkowy w świetle ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych	741
2. Dotacja jako przychód – wybrane zagadnienia	741
2.1. Definiowanie przychodu	741
2.2. Dotacja na nabycie środka trwałego	741
2.3. Dotacja z urzędu pracy	742
2.4. Dofinansowania i subwencje przyznawane w związku z COVID-19	743
2.4.1. Dofinansowania do wynagrodzeń pracowniczych z FGŚP i PUP	743
2.4.2. Subwencja z PFR	744
2.4.3. Mikropożyczka i świadczenie postojowe	744
2.5. Inne zwolnienia mogące znaleźć zastosowanie w odniesieniu do otrzymanych dotacji, subwencji lub innych dopłat bądź refundacji	744
3. Darowizna jako przychód podatkowy	745
3.1. Istota umowy darowizny	745
3.2. Darowizna pieniężna	746
3.3. Darowizna rzeczowa	747
4. Ujęcie w księgach rachunkowych	747
5. Prowadzenie ewidencji w zakresie dotacji unijnych	749
Rozdział V. Dochody osiągane za granicą – dochody pasywne	750
1. Pojęcie „dochodu pasywnego” i „podatku u źródła”	750
2. Kategorie przychodów	750
2.1. Pojęcie dochodów pasywnych	750
2.2. Dywidendy i inne przychody z tytułu udziału w zyskach osób prawnych	751
2.3. Odsetki	752
2.4. Należności licencyjne	753
2.5. Przypadki szczególne	754
2.5.1. Najem, dzierżawa, leasing	754
2.5.2. Oprogramowanie komputerowe	754
2.5.3. Usługi konsultantów	754
3. Podatek u źródła, beneficjent rzeczywisty	754
4. Certyfikat rezydencji	755
5. Deklaracja CIT, metody unikania podwójnego opodatkowania	755
6. Zagraniczna spółka kontrolowana	756
7. Ujęcie w księgach rachunkowych	757
Rozdział VI. Działalność prowadzona za granicą (zakład)	758
1. Działalność za granicą	758
2. Pojęcie zakładu	758
2.1. Stała placówka	758
2.2. Spółka osobowa	759
2.3. Usługi budowlane	760
2.4. Zależny przedstawiciel	760
3. Alokacja przychodów i kosztów	760
4. Metody unikania podwójnego opodatkowania	762
5. Zagraniczna jednostka (spółka) kontrolowana	763
6. Ujęcie w księgach rachunkowych	763

Rozdział VII. Skutki podatkowe opóźnień przy wypłacie dywidendy	764
1. Uprawnienia i termin wypłaty dywidendy	764
2. Ujęcie w księgach rachunkowych	764
3. Podatkowe skutki niewypłacenia dywidendy w terminie	765
3.1. Przychody z nieodpłatnego świadczenia	765
3.2. Podatkowe aspekty zapłaconych udziałowcowi lub akcjonariuszowi odsetek za opóźnienie w wypłacie dywidendy	766
3.3. Odsetki od kredytu na wypłatę dywidendy jako koszty podatkowe spółki	767
Rozdział VIII. Świadczenia nieodpłatne i częściowo odpłatne	769
1. Pojęcie świadczeń nieodpłatnych oraz świadczeń częściowo odpłatnych	769
1.1. Rabaty naturalne	769
1.2. Sprzedaż premiowa	770
1.3. Umowy kooperacyjne („toolingowe”)	770
2. Podstawa opodatkowania	771
3. Moment powstania przychodu	772
4. Środki trwałe	773
5. Świadczenia nieodpłatne dla pracowników, zleceniobiorców itp.	773
5.1. Przysporzenie jako przychód podlegający podatkowi dochodowemu od osób fizycznych	773
5.2. Samochody wykorzystywane nieodpłatnie przez pracowników	774
6. Ujęcie w księgach rachunkowych	775
Rozdział IX. Rozliczanie podatku od przychodów z budynków	777
1. Przedmiot opodatkowania	777
1.1. Budynki objęte podatkiem od przychodów z budynków	777
1.2. Budynki oddane do używania – kontrowersje	778
2. Warunki uznania podatnika za zobowiązanego do opłacenia tego podatku	779
3. Podstawa opodatkowania	780
4. Obliczenie podatku – kwota wolna	781
5. Współwłasność budynku	782
6. Zapłata podatku	783
7. Zwrot podatku	783
8. Budynki oddane w leasing	785
9. Klauzula nadużycia prawa	785
10. Podatek od przychodów z budynków w przypadku podatkowej grupy kapitałowej	785
11. Przepisy temporalne związane z COVID-19	785
Rozdział X. Najem prywatny a działalność gospodarcza	787
1. Wstęp	787
2. Warunki uznania najmu za działalność gospodarczą	788
3. Zamiar podatnika a obiektywne przesłanki działalności gospodarczej	789
4. Analiza orzecznictwa	789
5. Najem prywatny przy jednoczesnym prowadzeniu działalności gospodarczej	791
6. Podsumowanie	791
Część VI. Szczególne kategorie ustalania dochodu	
Rozdział I. Wpływ tarcz antykryzysowych na zamknięcie roku podatkowego 2020 – przychody i koszty podatkowe	795
1. Uwagi wstępne	795
1.1. Przychody podatkowe	795
1.2. Koszty uzyskania przychodów	795
2. Wpływ rozwiązań antykryzysowych na przychody podatkowe	796
2.1. Świadczenia w postaci pożyczek zwrotnych	796
2.2. Specyfika subwencji PFR	797
2.3. Specyfika mikropożyczki	798
2.4. Dofinansowanie dla samozatrudnionych	798
2.5. Świadczenie postojowe	799
2.6. Dopłata do wynagrodzeń pracowników	799
2.7. Dopłaty do oprocentowania kredytów	800

2.8. Przychód z nieodpłatnych świadczeń wynikający z braku płatności czynszu najmu lokalu w wielkopowierzchniowych centrach handlowych	800
2.9. Zwolnienie z obowiązku zapłaty składek ZUS	802
2.10. Podsumowanie skutków podatkowych dla przedsiębiorców	802
2.11. Wpływ na rozliczenia podatkowe pracowników	803
3. Wpływ rozwiązań antykryzysowych na koszty uzyskania przychodów	803
3.1. Koszty wytworzenia przedmiotów będących przedmiotem darowizn	803
3.2. Kary umowne	804
3.3. Jednorazowa amortyzacja	805
3.4. Sfinansowanie wydatku z pieniędzy otrzymanych z mikropożyczki bądź subwencji	807
3.5. Wynagrodzenia, na które pracodawca otrzymał dofinansowanie	807
3.6. Wydatki „okołoepidemiczne”	808
Rozdział II. Zasady obowiązujące przy korygowaniu przychodów i kosztów	810
1. Przyczyny korekt	810
2. Czas dokonania korekty	810
3. Ujęcie dla celów podatku dochodowego od osób prawnych i fizycznych	811
3.1. Stan prawny do 31.12.2015 r.	811
3.2. Stan prawny od 1.1.2016 r.	812
4. Korekta a okres przedawnienia	813
5. Korekty dla celów VAT	813
6. Uzasadnienie przyczyn korekty	815
7. Ujęcie dla celów podatkowych a ujęcie księgowe	815
Rozdział III. Ulga na badania i rozwój (B+R)	817
1. Zagadnienia ogólne	817
2. Koszty kwalifikowane	818
2.1. Istota kosztów kwalifikowanych	818
2.2. Standardowe koszty kwalifikowane	819
2.2.1. Koszty kwalifikowane dotyczące należności ze stosunku pracy i kontraktów cywilnoprawnych oraz składek ubezpieczeniowych	819
2.2.2. Koszty kwalifikowane dotyczące nabycia materiałów i surowców	821
2.2.3. Koszty kwalifikowane dotyczące nabycia niebędącego środkami trwałymi sprzętu specjalistycznego	822
2.2.4. Koszty kwalifikowane dotyczące ekspertyz, opinii, usług doradczych	822
2.2.5. Koszty kwalifikowane dotyczące odpłatnego korzystania z aparatury naukowo-badawczej	822
2.2.6. Koszty kwalifikowane dotyczące nabycia usługi wykorzystania aparatury naukowo-badawczej ...	822
2.2.7. Koszty kwalifikowane dotyczące uzyskania i utrzymania patentu, prawa ochronnego na wzór użytkowy lub prawa z rejestracji wzoru przemysłowego	823
2.2.8. Koszty kwalifikowane dotyczące odpisów amortyzacyjnych od kosztów prac rozwojowych	823
2.2.9. Koszty kwalifikowane dotyczące odpisów amortyzacyjnych od pozostałych środków trwałych bądź wartości niematerialnych i prawnych	825
2.3. Dodatkowe koszty kwalifikowane dla CBR	826
3. Wysokość kosztów kwalifikowanych uwzględnianych w ramach ulgi	827
3.1. Koszty kwalifikowane w standardowej wysokości	827
3.2. Koszty kwalifikowane w podwyższonej wysokości przysługujące podatnikom posiadającym status CBR .	828
3.3. Koszty kwalifikowane w podwyższonej wysokości przysługujące podatnikom posiadającym status CBR i jednocześnie będącym mikroprzedsiębiorcami, małymi lub średnimi przedsiębiorcami	828
4. Wymóg wyodrębnienia kosztów kwalifikowanych w księgach rachunkowych	828
5. Możliwość przeniesienia nieodliczonych kosztów kwalifikowanych na lata przyszłe	829
6. Kwota przysługującego zwrotu gotówkowego	829
7. Korekta w razie utraty prawa do zwrotu gotówkowego	831
8. Tymczasowe rozwiązania w czasie trwania pandemii COVID-19	831
Rozdział IV. Ulga IP Box	833
1. Zagadnienia wstępne	833
2. Kwalifikowane prawo własności intelektualnej (KPWI)	833
2.1. Warunki korzystania z preferencji IP Box	833
2.2. Wskazówki praktyczne dotyczące korzystania z preferencji IP Box	835

3. Podstawa opodatkowania dla potrzeb IP Box	835
3.1. Metoda obliczania podstawy opodatkowania dla potrzeb IP Box	835
3.2. Ustalenie dochodu z KPWI	835
3.3. Ustalenie <i>nexus</i>	837
3.4. Szczególne przypadki	839
3.4.1. Podatkowa grupa kapitałowa (PGK)	839
3.4.2. Aport do spółki kapitałowej	839
3.4.3. Specjalna strefa ekonomiczna (SSE)	839
3.5. Wskazówki praktyczne dotyczące obliczania podstawy opodatkowania dla potrzeb IP Box	839
4. Ewidencja rachunkowa na potrzeby IP Box	840
4.1. Obowiązek prowadzenia ewidencji rachunkowej na potrzeby IP Box	840
4.2. Księga przychodów i rozchodów	841
4.3. Księgi rachunkowe	841
4.4. Wskazówki praktyczne dotyczące prowadzenia ewidencji rachunkowej na potrzeby IP Box	841
5. Zeznanie roczne	842
5.1. Obowiązek składania informacji CIT/IP	842
5.1.1. Podatnicy zobowiązani do składania informacji CIT/IP	842
5.1.2. Termin złożenia informacji CIT/IP	842
5.1.3. Urząd skarbowy właściwy do złożenia informacji	842
5.1.4. Informacje wykazywane w CIT/IP	842
5.2. Obowiązek składania informacji PIT/IP	842
5.2.1. Podatnicy zobowiązani do składania informacji PIT/IP	843
5.2.2. Termin złożenia informacji PIT/IP	843
5.2.3. Urząd skarbowy właściwy do złożenia informacji	843
5.2.4. Informacje wykazywane w PIT/IP	843
6. IP Box a ulga B+R	843
7. IP Box a informacje o schematach podatkowych (MDR) i klauzula obejścia prawa podatkowego (GAAR)	843
8. Zmiany wprowadzone przepisami dotyczącymi COVID-19	844
Rozdział V. Aport i objęcie udziałów – rozliczanie przychodu i kosztu	845
1. Zagadnienia ogólne	845
2. Opodatkowanie podatkiem dochodowym u wnoszącego aport	845
3. Opodatkowanie podatkiem dochodowym u otrzymującego aport	847
4. Opodatkowanie wnoszonych aportów dla potrzeb VAT	847
5. Ewidencja aportu w formie <i>know-how</i> (przykład)	849
Rozdział VI. Podatkowe skutki łączenia i podziału spółek	851
1. Wprowadzenie	851
2. Zmiany konsekwencji podatkowych towarzyszących restrukturyzacji spółek kapitałowych	851
3. Łączenie spółek	851
3.1. Sposoby łączenia spółek	851
3.2. Dopłaty w związku z łączeniem spółek	852
4. Prawa i obowiązki następców prawnych oraz podmiotów przekształconych	852
5. Skutki podatkowe łączenia spółek na gruncie podatku dochodowego od osób prawnych	853
5.1. Konsekwencje podatkowe w spółce przejmującej majątek lub spółce nowo zawiązanej	853
5.2. Konsekwencje podatkowe dla wspólników spółki przejmowanej	855
5.3. Opodatkowanie podatkiem dochodowym od osób fizycznych	855
6. Połączenie spółek a podatek od czynności cywilnoprawnych	855
7. Połączenie spółek a podatek od towarów i usług	856
8. Rozliczenie połączenia spółek na gruncie prawa bilansowego	858
8.1. Rozliczenie połączenia spółek metodą nabycia	858
8.2. Rozliczenie połączenia spółek metodą łączenia udziałów	859
8.3. Zamknięcie ksiąg rachunkowych	859
8.4. Obowiązki związane z zakończeniem roku podatkowego w przypadku zamknięcia ksiąg rachunkowych w spółce przejmowanej	859
8.5. Obowiązki związane z zakończeniem roku podatkowego przy braku obowiązku zamknięcia ksiąg rachunkowych przez spółkę przejmowaną	860
9. Podział spółek	860
10. Dopłaty w związku z podziałem spółek	860

11. Sukcesja podatkowa w przypadku podziału spółek	861
12. Konsekwencje podziału spółek w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych	861
12.1. Skutki podatkowe dla spółki przejmującej lub nowo zawiązanej	861
12.2. Skutki podatkowe dla spółki dzielonej	864
13. Podział spółek a konsekwencje na gruncie podatku dochodowego dla wspólników spółek uczestniczących w podziale	864
13.1. Dochód wspólników spółek dzielonych będących osobami prawnymi	864
13.2. Konsekwencje w podatku dochodowym od osób fizycznych dla wspólników spółek uczestniczących w procesie podziału spółek	865
14. Podział spółek a podatek od czynności cywilnoprawnych	866
15. Podział spółek a podatek VAT	866
16. Rozliczenie podziału spółek na gruncie prawa bilansowego	867
16.1. Zamknięcie ksiąg rachunkowych	867
16.2. Zamknięcie ksiąg rachunkowych a rok podatkowy	867
16.3. Zakończenie roku podatkowego w przypadku konieczności zamknięcia ksiąg rachunkowych	867
16.4. Zakończenie roku podatkowego w przypadku braku konieczności zamknięcia ksiąg rachunkowych	868
16.5. Sukcesja uniwersalna częściowa a obowiązek złożenia zeznania CIT-8	868
16.6. Rozliczenie straty poniesionej przez spółkę dzieloną przez wydzielenie	869
17. Podsumowanie	869
Rozdział VII. Bonifikaty i upusty	870
1. Rabat	870
1.1. Uwagi wstępne	870
1.2. Rabaty naturalne	871
2. Ujęcie dla celów podatku dochodowego od osób prawnych i fizycznych	871
2.1. Stan prawny do 31.12.2015 r.	871
2.2. Stan prawny od 1.1.2016 r.	871
3. Rabat po okresie przedawnienia	872
4. Korekty dla celów VAT	872
4.1. Faktura korygująca – treść	873
4.2. Bonus – szczególny rodzaj rabatu	873
5. Kursy walutowe	874
6. Ujęcie w księgach rachunkowych	875
Rozdział VIII. Różnice kursowe	876
1. Wybór metody ustalania różnic kursowych	876
2. Ogólne zasady ustalania różnic kursowych metodą podatkową	876
2.1. Dodatnie i ujemne różnice kursowe	876
2.2. Kurs faktycznie zastosowany	877
2.3. Przeliczenia na zł wpływów i rozchodów na rachunku walutowym	878
3. Różnice kursowe powstałe przy zapłacie należności	878
4. Różnice kursowe powstałe przy zapłacie zobowiązań	880
5. Różnice kursowe od własnych środków lub wartości pieniężnych	881
6. Różnice kursowe od kredytów i pożyczek	881
7. Kompensata rozrachunków zagranicznych w walucie obcej	882
8. Ogólne zasady ustalania różnic kursowych metodą bilansową	883
9. Przewalutowanie sald dewizowych na koniec roku obrotowego	884
10. Kursy, które mogą być stosowane do wyceny operacji gospodarczych i ujęć sprawozdawczych wyrażonych w walutach obcych	885
Rozdział IX. Rozliczanie strat z lat ubiegłych	889
1. Szczególny mechanizm wstecznego rozliczenia straty poniesionej w roku 2020 z powodu COVID-19	889
1.1 Wsteczne rozliczenie straty przez podatników PDOFizU	889
1.2. Wsteczne rozliczenie straty przez podatników PDOPrU	891
2. Zasady rozliczania strat z lat ubiegłych w 2020 r.	892
2.1. Uprawnienie do podatkowego rozliczenia straty w świetle stanu prawnego obowiązującego do 31.12.2018 r.	892
2.2. Zmiany wprowadzone od 1.1.2019 r.	892
2.3. Obowiązek przypisania straty do jednego ze źródeł przychodów	894
2.4. Zasady rozliczania strat poniesionych przed 2019 r. – regulacje przejściowe	896

Rozdział X. Rozliczenie dochodów osiąganych za granicą w zeznaniu rocznym	899
1. Zagadnienia wstępne	899
1.1. Obowiązek podatkowy u osoby fizycznej	899
1.2. Obowiązek podatkowy u osoby prawnej	900
1.3. Certyfikat rezydencji podatkowej	900
2. Metody opodatkowania dochodów zagranicznych	901
2.1. Metoda wyłączenia	901
2.1.1. Metoda wyłączenia pełnego	901
2.1.2. Metoda wyłączenia z progresją	901
2.2. Metoda zaliczenia	903
2.2.1. Metoda zaliczenia pełnego	903
2.2.2. Metoda zaliczenia proporcjonalnego	903
3. Brak umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania	905
4. Odliczanie składek na ubezpieczenia społeczne	905
5. Przeliczanie kwot wyrażonych w walucie obcej	905
6. Rozliczanie dywidend	906
6.1. Pojęcie dywidendy	906
6.2. Dywidendy otrzymane przez osoby fizyczne	906
6.3. Dywidenda u osoby prawnej	906
7. Rozliczanie dochodów ze sprzedaży udziałów/akcji	907
7.1. Sprzedaż udziałów lub akcji w zagranicznej spółce kapitałowej przez osobę fizyczną	907
7.2. Sprzedaż udziałów lub akcji w zagranicznej spółce kapitałowej przez osobę prawną	907
7.3. Spółki nieruchomościowe	907
8. Zbycie nieruchomości	907
9. Dochody z działalności gospodarczej	908
9.1. Działalność gospodarcza a zakład	908
10. Praca najemna	910
Rozdział XI. Klauzule przeciwko unikaniu opodatkowania	912
1. Klauzula generalna przeciwko unikaniu opodatkowania	912
1.1. Modyfikacje generalnej klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania	912
1.2. Poglądy orzecznictwa w zakresie przesłanek zastosowania klauzuli generalnej	913
1.3. Orzecznictwo Rady ds. Przeciwdziałania Unikaniu Opodatkowania	915
1.4. Klauzula generalna a opodatkowanie spółek komandytowych podatkiem dochodowym od osób prawnych	918
2. Klauzule szczególne przeciwko unikaniu opodatkowania	919
2.1. Klauzula nadużycia prawa w ustawie o podatku od towarów i usług	919
2.2. „Małe klauzule obejścia prawa” w ustawach o podatkach dochodowych	920
2.3. Zmiany dotyczące klauzul szczególnych – klauzula dotycząca hipotetycznych kosztów pozyskania kapitału zewnętrznego	922
Część VII. Przejście z wyniku bilansowego na podatkowy oraz ustalenie podatku odroczonego	
Rozdział I. Wynik finansowy a dochód podatkowy	927
1. Źródła powstania i charakter różnic pomiędzy prawem bilansowym a podatkowym	927
2. Ogólny schemat przejścia od wyniku finansowego do dochodu podatkowego	927
3. Przejście od przychodów i kosztów rachunkowych do przychodów i kosztów podatkowych	929
4. Przejście od wyniku finansowego do dochodu	929
4.1. Rzeczowe aktywa trwałe – inwentarz żywy	929
4.2. Rzeczowe aktywa trwałe – odsetki z tytułu tymczasowego ulokowania środków pochodzących z kredytu zaciągniętego na budowę środka trwałego	930
4.3. Rzeczowe aktywa trwałe – darowizny z przeznaczeniem na zakup środka trwałego	930
4.4. Rzeczowe aktywa trwałe – dotacja na zakup środka trwałego	931
4.5. Amortyzacja środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych	931
4.6. Likwidacja/sprzedaż środka trwałego/wartości niematerialnej i prawnej	931
4.7. Aktywa – odpisy aktualizujące wartość aktywów	932
4.8. Wycena i sprzedaż nieruchomości inwestycyjnej	932
4.9. Aktywa finansowe – wycena	932
4.10. Należności	933

4.11. Rezerwy	933
4.12. Rozliczenia międzyokresowe przychodów i kosztów	933
4.13. Rozliczenia międzyokresowe przychodów	934
4.14. Transakcje w walutach obcych	934
5. Przykłady różnic i rozwiązań jednakowych w prawie podatkowym i bilansowym	934
5.1. Przykłady zdarzeń gospodarczych, wraz z ich skutkami, z rozróżnieniem na ujęcie zgodnie z prawem bilansowym i podatkowym	934
5.2. Korekta o dochody wolne od opodatkowania	937
Rozdział II. Podatek odroczony	941
1. Cel i założenia podatku odroczonego	941
1.1. Informacje wstępne	941
1.2. Uproszczenia	941
2. Ogólna procedura tworzenia rezerw i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	942
2.1. Różnice trwałe i różnice przejściowe między prawem bilansowym i podatkowym a powstawanie podatku odroczonego	942
2.2. Wartość podatkowa a wartość bilansowa	943
2.3. Różnice trwałe a różnice przejściowe	944
2.3.1. Różnice trwałe	944
2.3.2. Różnice przejściowe	945
2.4. Wycena na dzień bilansowy	945
2.5. Księgowania związane z odroczonym podatkiem dochodowym	947
2.6. Rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego zwiększające lub zmniejszające kapitał własny	947
2.7. Ustalanie podatku odroczonego a stawka podatkowa	949
2.8. Wykazywanie podatku odroczonego w sprawozdaniu finansowym	949
3. Przykłady obliczania wartości księgowej i podatkowej, różnic przejściowych oraz odroczonego podatku dochodowego	949
3.1. Informacje wstępne	949
3.2. Środki trwałe, wartości niematerialne i prawne oraz inwestycje w nieruchomości wyceniane według zasad stosowanych dla środków trwałych	949
3.3. Inwestycje długoterminowe i krótkoterminowe oraz inwestycje w nieruchomości wyceniane w wartości rynkowej	952
3.4. Zapasy	953
3.5. Należności długoterminowe i krótkoterminowe	953
3.6. Rezerwy na zobowiązania i bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	954
3.7. Zobowiązania	956
3.8. Rozliczenia międzyokresowe przychodów	956
3.9. Leasing (bilansowo ujmowany jako leasing finansowy) podatkowo traktowany jako leasing operacyjny ...	956
3.10. Strata podatkowa	957
Część VIII. Wybrane zagadnienia zamknięcia rocznego z uwzględnieniem skutków podatkowych	
Rozdział I. Kontrola wydatkowania środków pomocowych	961
1. Generalny zakres kontroli oraz jej źródła	961
2. Przedmiot kontroli wydatkowania środków	961
2.1. Ogólne zasady wydatkowania środków pomocowych	961
2.2. Wydatkowanie świadczenia postojowego	962
3. Kontrola wydatkowania bezzwrotnej pożyczki ze środków Funduszu Pracy	963
4. Dofinansowanie na ochronę miejsc pracy, udzielane z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	965
5. Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń na podstawie umowy ze starostą	966
6. Subwencja Polskiego Funduszu Rozwoju oraz jej zakres wydatkowania	968
7. Podsumowanie	969
Rozdział II. Poprawne rozliczenie subwencji z PFR – kontrola, zwrot, umorzenie	971
1. Wprowadzenie	971
2. Kontrola	971
2.1. Podstawa prawna i zakres kontroli	971
2.2. Skutki negatywnej kontroli PFR	971
2.3. Kontrola statusu przedsiębiorcy	972

2.4. Kontrola nieprzekroczenia limitu pomocy publicznej 800 000 euro	973
2.5. Kontrola podpisania Umowy przez osobę uprawnioną	974
3. Umorzenie subwencji z PFR	975
3.1. Ogólne warunki umorzenia – mikroprzedsiębiorcy	975
3.1.1. Skala redukcji zatrudnienia	975
3.1.2. Definicja pracownika dla celów umorzenia subwencji	976
3.2. Ogólne warunki umorzenia – MŚP	977
3.3. Skala redukcji zatrudnienia	977
3.4. Skumulowana strata gotówkowa	978
Rozdział III. Inwentaryzacja	981
1. Cele przeprowadzania inwentaryzacji	981
2. Jednostki dokonujące inwentaryzacji	981
3. Inwentaryzacja na dzień bilansowy	982
4. Osoby odpowiedzialne za inwentaryzację	982
5. Poszczególne czynności inwentaryzacji	983
6. Komisja inwentaryzacyjna i zespoły spisowe	984
7. Outsourcing procesu inwentaryzacji	985
8. Obecność osób odpowiedzialnych podczas spisu z natury	985
9. Obecność biegłego rewidenta podczas inwentaryzacji	985
10. Techniki inwentaryzacyjne	986
10.1. Podział technik inwentaryzacyjnych	986
10.2. Spis z natury	986
10.3. Uzgadnianie sald	988
10.4. Weryfikacja stanów księgowych	989
10.5. Uproszczenia	990
11. Terminy inwentaryzacji	990
12. Szczegółowe regulacje dotyczące inwentaryzacji zapasów drogą spisu z natury	991
13. Inwentaryzacja poszczególnych składników majątkowych	991
13.1. Inwentaryzacja w szczególnych przypadkach	994
13.1.1. Inwentaryzacja paliw w bakach samochodów	994
13.1.3. Inwentaryzacja za pomocą dronów	995
14. Rozliczenie różnic inwentaryzacyjnych	995
14.1. Zagadnienia ogólne	995
14.2. Niedobory zawinione i nadwyżki zgodne z przepisami podatkowymi	996
14.3. Ustalanie różnic inwentaryzacyjnych	997
14.4. Ewidencja różnic inwentaryzacyjnych w księgach rachunkowych	998
14.5. Wycena niedoborów i jej skutki księgowe	1000
15. Ocena przydatności gospodarczej inwentaryzowanych składników	1001
16. Protokół z rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych	1001
17. Zasady przechowywania dokumentacji inwentaryzacyjnej	1001
18. Pandemia COVID-19 a zmiany w zakresie terminów inwentaryzacji	1002
Rozdział IV. Klasyfikacja Środków Trwałych	1004
1. Zmiany w klasyfikacji	1004
2. Określenie obiektu inwentarzowego z punktu widzenia rachunkowości	1004
3. Określenie obiektu inwentarzowego z punktu widzenia prawa podatkowego	1005
3.1. Informacje wstępne	1005
3.2. Przykłady określenia pojedynczego obiektu inwentarzowego	1006
3.2.1. Obiekty typu: laptop, desktop (komputer stacjonarny), notebook, stacja dokująca, monitor, terminal komputerowy – zaliczane do rodzaju 487 „Zespoły komputerowe”	1006
3.2.2. Meble	1008
3.2.3. Części składowe budynków	1008
3.2.4. Obiekty pomocnicze obsługujące dany budynek (chodniki, place, dojazdy)	1010
3.2.5. Urządzenie stanowiące pojedynczy obiekt inwentarzowy	1010
3.2.6. Obiekty sieciowe	1011
Rozdział V. Zamknięcie roku a krąg kosztów	1012
1. Istota kręgu kosztów w zamknięciu rocznym	1012
2. Podstawowe ewidencje kosztów operacyjnych	1012

3. Ewidencyjne ustalanie wyniku ze sprzedaży (wariant porównawczy i kalkulacyjny)	1018
4. Zmiana stanu produktów w zamknięciu rocznym	1020
5. Obroty wewnętrzne a zamknięcie roczne	1023
6. Krąg kosztów w systemach ERP	1028
Rozdział VI. Leasing	1029
1. Definicja i różne rodzaje leasingu	1029
1.1. Cechy charakterystyczne umowy leasingowej	1029
1.2. Definicja leasingu zgodnie z KC	1029
1.3. Pojęcie umowy leasingu zgodnie z KSR 5	1030
1.4. Umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi	1030
1.5. Leasing według nowego MSSF 16	1031
1.6. Rodzaje leasingu	1031
1.6.1. Leasing bezpośredni i leasing pośredni	1031
1.6.2. Leasing zwrotny i leasing odnawialny	1032
1.6.3. Leasing operacyjny i leasing finansowy	1032
2. Klasyfikacja leasingu jako operacyjnego lub finansowego zgodnie z prawem bilansowym i podatkowym	1033
2.1. Leasing finansowy i operacyjny w prawie bilansowym i podatkowym	1033
2.2. Klasyfikacja umów leasingu zgodnie z prawem bilansowym	1033
2.3. Klasyfikacja umów leasingu zgodnie z prawem podatkowym	1035
2.3.1. Wyjaśnienie pojęć podatkowych w zakresie leasingu	1035
2.3.2. Leasing operacyjny w prawie podatkowym	1036
2.3.3. Leasing operacyjny a najem zgodnie z prawem podatkowym	1036
2.3.4. Leasing finansowy zgodnie z prawem podatkowym	1037
3. Ujmowanie leasingu zgodnie z prawem bilansowym	1038
3.1. Uwagi wstępne	1038
3.2. Leasing operacyjny w prawie bilansowym	1038
3.2.1. Leasing operacyjny – ewidencja u korzystającego	1038
3.2.2. Leasing operacyjny – ewidencja u finansującego	1040
3.3. Leasing finansowy w prawie bilansowym	1042
3.3.1. Leasing finansowy – ewidencja u korzystającego	1042
3.3.2. Leasing finansowy – ewidencja u finansującego	1049
3.3.3. Leasing zwrotny	1050
4. Leasing w prawie podatkowym	1052
4.1. Zasady ujmowania przychodów i kosztów z tytułu umowy leasingu	1052
4.2. Leasing operacyjny	1052
4.3. Leasing finansowy w prawie podatkowym	1053
4.4. Przeniesienie na rzecz osoby trzeciej wierzytelności z tytułu opłat leasingowych	1054
4.5. Leasing a podatek od towarów i usług	1054
4.5.1. Leasing finansowy w VATU	1054
4.5.2. Leasing operacyjny w VATU	1055
4.5.3. Opodatkowanie podatkiem od towarów i usług leasingu samochodów	1055
4.6. Problemy związane z podatkowym ujęciem leasingu	1055
4.6.1. Świadczenie zarazem usługi leasingu i ubezpieczenia	1055
4.6.2. Opłata wstępna w leasingu operacyjnym	1055
5. Ujęcie księgowe leasingu finansowego traktowanego podatkowo jako leasing operacyjny w księgach rachunkowych	1057
6. Prezentacja skutków umowy leasingu w sprawozdaniu finansowym	1060
Rozdział VII. Kontrakty długoterminowe	1062
1. Umowy uznane za kontrakty długoterminowe	1062
2. Umowy, które nie są uznawane za kontrakty długoterminowe	1062
3. Podstawowe definicje	1063
3.1. Umowa o cenę „koszt plus”	1063
3.2. Umowa o cenach ryczałtowych	1063
4. Przychody z umowy kontraktu długoterminowego	1063
5. Koszty wykonania kontraktu długoterminowego	1064
6. Warunki łączenia i rozdzielania umów długoterminowych	1064

7. Ustalenie stopnia zaawansowania na dzień bilansowy kontraktu długoterminowego	1065
7.1. Metoda stopnia zaawansowania prac	1066
7.1.1. Metoda obmiaru wykonanych prac	1066
7.1.2. Metoda kosztowa	1066
7.2. Metoda zysku zerowego	1067
8. Ustalenie przychodów i kosztów na dzień bilansowy z kontraktu długoterminowego	1068
8.1. Zagadnienia ogólne	1068
8.2. Sposoby ustalania przychodów i kosztów	1068
8.2.1. Umowy w cenach stałych	1068
8.2.2. Umowy „koszt plus”	1069
8.2.3. Metoda zysku zerowego	1069
9. Przychody i koszty z kontraktów długoterminowych zgodnie z prawem podatkowym	1070
10. Wykazywanie kontraktów długoterminowych w sprawozdaniu finansowym	1071
11. Uproszczenia w ujmowaniu kontraktów długoterminowych	1072
12. Kompleksowy przykład	1073
12.1. Założenia	1073
12.2. Ustalenie przychodów i kosztów metodą obmiaru stopnia zaawansowania wykonanych prac	1073
12.3. Ustalenie przychodów i kosztów metodą kosztową	1079
12.4. Ustalenie przychodów i kosztów metodą zysku zerowego	1084
Rozdział VIII. Odsetki od należności i zobowiązań w prawie bilansowym i podatkowym	1090
1. Rodzaje odsetek	1090
1.1. Odsetki kapitałowe	1090
1.2. Odsetki za opóźnienie	1091
1.3. Odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych	1091
2. Ujmowanie odsetek z tytułu zwłoki w zapłacie w wycenie zobowiązań i należności	1093
2.1. Odsetki od zobowiązań w prawie bilansowym	1093
2.2. Zryczałtowana rekompensata kosztów dochodzenia należności	1093
2.3. Metodologia obliczania terminów w transakcjach handlowych	1095
2.4. Określanie terminów naliczania odsetek	1096
2.5. Terminy w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem nie jest podmiot publiczny	1097
2.6. Obliczenie wielkości odsetek za opóźnienie	1097
2.7. Przedawnienie odsetek	1098
2.8. Zaliczanie wpłaty dłużnika na poczet spłat raty długu oraz na spłatę odsetek	1098
2.9. Odsetki od zobowiązań w prawie podatkowym	1099
3. Zbiorcze zestawienie informacji o wielkości odsetek w 2020 r.	1099
Rozdział IX. Dokumentacja cen transferowych	1101
1. Wprowadzenie	1101
2. Identyfikacja powiązań oraz definiowanie transakcji dla potrzeb ustalenia obowiązków dokumentacyjnych i sprawozdawczych	1102
2.1. Definicja podmiotów powiązanych	1102
2.2. Definiowanie transakcji	1103
2.3. Obowiązek respektowania zasady ceny rynkowej	1103
3. Wypełnienie obowiązków dokumentacyjnych i sprawozdawczych towarzyszących zamykaniu roku podatkowego	1104
3.1. Dokumentacja na poziomie lokalnym (<i>local file</i>)	1104
3.1.1. Obowiązek sporządzenia lokalnej dokumentacji cen transferowych za rok obrotowy	1104
3.1.2. Progi dokumentacyjne	1104
3.1.3. Zwolnienia z obowiązków dokumentacyjnych na poziomie lokalnym (<i>local file</i>)	1105
3.1.4. Treść dokumentacji na poziomie lokalnym	1107
3.1.5. Analiza danych porównawczych oraz informacje finansowe jako element dokumentacji lokalnej ..	1107
3.1.6. Zwolnienie z obowiązku sporządzania analizy porównawczej lub analizy zgodności (<i>safe harbours</i>)	1109
3.2. Dokumentacja grupowa (<i>master file</i>)	1110
3.2.1. Zakres podmiotowy dokumentacji grupowej	1111
3.2.2. Zakres przedmiotowy dokumentacji grupowej	1111
3.3. Oświadczenie o sporządzeniu dokumentacji cen transferowych	1112

3.4. Dokumentacja transakcji z podmiotami mającymi siedzibę w tzw. rajach podatkowych	1113
3.4.1. Przepisy obowiązujące w 2020 r.	1113
3.4.2. Zmiany przepisów od 1.1.2021 r.	1114
3.5. Informacja o cenach transferowych (TPR-C)	1114
3.5.1. Formularz TPR-C	1114
3.5.2. Wartość analityczna informacji o cenach transferowych (TPR-C)	1117
3.6. Informacja o grupie podmiotów – raport CbC i powiadomienie CbC-P	1117
3.6.1. Zakres podmiotowy raportu CbC	1117
3.6.2. Treść raportu CbC	1118
3.6.3. Powiadomienie CbC-P	1118
4. Terminy na wypełnienie obowiązków dokumentacyjnych i sprawozdawczych	1118
5. Planowane zmniejszenie obciążeń o charakterze administracyjnym z zakresu cen transferowych w okresie pandemii COVID-19	1119
5.1. Zmiany w obowiązku dokumentacyjnym dla transakcji kontrolowanych, które realizowane są pomiędzy podmiotami krajowymi	1119
5.2. Złagodzenie zasad składania oświadczenia o sporządzeniu lokalnej dokumentacji cen transferowych	1119
5.3. Czasowe zniesienie obowiązku posiadania oświadczenia dotyczącego korekt cen transferowych	1119
6. Transakcje pomiędzy podmiotami powiązаныmi a ustalenie wyniku podatkowego	1119
6.1. Korekty cen transferowych	1119
6.1.1. Założenia korekt wyrównawczych (<i>transfer pricing adjustment</i>)	1119
6.1.2. Możliwość dokonania korekty	1120
6.2. Limitacja kosztów ponoszonych na rzecz podmiotów powiązanych	1120
6.2.1. Porozumienia w sprawach ustalania cen transakcyjnych (APA) jako instrumenty zarządzania limitacją kosztów	1120
6.3. Wpływ weryfikacji cen transferowych na wynik podatkowy	1121
6.3.1. Weryfikacja trudnych do wyceny wartości niematerialnych i prawnych oraz restrukturyzacji	1121
6.3.2. Możliwość przeprowadzenia recharakteryzacji transakcji lub jej nierozpoznania	1122
6.3.3. Sankcje podatkowe za brak zgodności z zasadą ceny rynkowej	1122
Rozdział X. Mechanizm podzielonej płatności (<i>split payment</i>) a zamknięcie roku	1124
1. Wprowadzenie	1124
2. Zasady działania mechanizmu podzielonej płatności	1124
2.1. Obowiązkowy mechanizm podzielonej płatności	1125
2.2. Dobrowolny mechanizm podzielonej płatności	1127
3. Sankcje	1127
4. Komunikat przelewu	1128
5. Rachunek VAT	1128
5.1. Ograniczenia w korzystaniu z rachunku VAT	1129
5.2. Zamknięty katalog uznawania i obciążania rachunku VAT	1129
5.3. Realizacja polecenia przelewu w mechanizmie podzielonej płatności	1130
5.4. Przekazanie środków z rachunku VAT na rachunek rozliczeniowy	1130
5.5. Zamknięcie rachunku VAT	1131
6. Korzyści ze stosowania mechanizmu podzielonej płatności	1131
6.1. Wyłączenie zastosowania przepisów o charakterze sankcyjnym	1131
6.2. Możliwość obniżenia kwoty zobowiązania podatkowego	1132
6.3. Brak odpowiedzialności solidarnej	1132
6.4. Zwrot różnicy podatku w przyspieszonym terminie	1132
7. Transakcje z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności w księgach rachunkowych i sprawozdaniu finansowym	1133
8. Transakcje z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności a podatek dochodowy	1134
Rozdział XI. Biała lista podatników VAT	1135
1. Funkcjonowanie białej listy	1135
2. Dane zawarte na białej liście	1136
3. Korzystanie z białej listy – praktyczne rady	1140
3.1. Weryfikacja rachunków bankowych	1140
4. Biała lista – zintegrowane źródło danych	1140
4.1. Działanie baz danych	1140
4.2. Jakość danych	1140
4.3. Wyświetlane informacje	1141

5. Cel wprowadzenia białej listy	1141
6. Sprawdzanie wielu podmiotów jednocześnie	1141
7. Rachunki bankowe	1142
7.1. Rachunki bankowe przedsiębiorcy	1143
7.2. Rachunki wirtualne	1143
7.3. Rachunki podmiotów zagranicznych	1144
7.4. Rachunki prowadzone przez zagraniczne banki	1144
7.5. Rachunki gospodarki własnej i rachunki cesyjne banków i SKOK	1144
7.6. Rachunki powiernicze i depozytowe	1144
7.7. Wpłata zajętej wierzytelności na rachunek bankowy komornika sądowego lub organu egzekucyjnego w ramach egzekucji z tej wierzytelności	1145
7.8. Płatności dokonywane przez ubezpieczycieli na rzecz podmiotów trzecich likwidujących szkody	1145
7.9. Zlecenie przelewu z odroczonym terminem płatności/zlecenie stałe i polecenie zapłaty	1145
7.10. Regulowanie płatności z wykorzystaniem ogólnodostępnych platform płatności prowadzonych przez operatorów	1145
7.11. Potrącenie wierzytelności	1145
7.12. Zaliczki, raty	1146
8. Jednorazowa wartość transakcji	1146
9. Sankcje	1146
9.1. Błędne konto	1147
10. Zawiadomienie o przelewie na rachunek spoza listy	1147
10.1. Zawiadomienie jako instrument uwolnienia się od negatywnych skutków podatkowych	1147
10.2. Zmiany w wyniku wejścia w życie ustawy z 5.6.2020 r.	1150
11. Gdy Wykaz nie zawiera danych lub dane są błędne	1150
Rozdział XII. Nowa matryca stawek VAT oraz Wiążąca Informacja Stawkowa – ułatwienia i wyzwania dla podatników	1152
1. Wprowadzenie	1152
1.1. Dotychczasowy system stawek VAT – potrzeba reformy	1152
1.2. Kluczowe założenia ustawy z 9.8.2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw – w zakresie systemu stawek VAT	1153
1.3. Nomenklatura Scalona – podstawowe informacje	1154
1.3.1. Ogólne Reguły Interpretacji Nomenklatury Scalonej	1154
1.4. PKWiU 2015 – podstawowe informacje	1156
1.4.1. Zasady metodyczne PKWiU	1156
1.5. Szczególne rozwiązania dotyczące stawek VAT przyjęte w związku z kryzysem epidemicznym wywołanym wirusem SARS-CoV-2	1158
1.5.1. Odroczenie stosowania nowej matrycy stawek VAT	1158
1.5.2. Czasowe rozszerzenie możliwości stosowania 0% stawki VAT na darowizny wybranych towarów związanych z ochroną zdrowia	1158
1.5.3. Rozszerzenie możliwości stosowania 0% stawki VAT na nieodpłatne dostawy sprzętu komputerowego	1159
1.5.4. Możliwość stosowania 0% stawki VAT do dostawy produktów leczniczych	1159
1.5.5. Rozszerzenie możliwości stosowania 8% stawki VAT do środków odkażających	1160
1.5.6. Decyzja Komisji UE o zwolnieniu z VAT i cła wybranych towarów związanych z ochroną zdrowia	1160
1.6. Zagadnienia intertemporalne	1161
2. Zmiany w opodatkowaniu wybranych towarów	1162
2.1. Uwagi ogólne	1162
2.2. Eliminacja absurdów – musztarda, jogurty, przyprawy	1162
2.3. Niższy VAT na warzywa, owoce i orzechy	1162
2.4. Wyroby piekarskie i ciastkarskie – skrajne uproszczenie?	1162
2.5. Owoce morza a ślimaki – wyłączenie preferencji	1163
2.6. Niższy VAT na e-booki już od 1.4.2019 r.	1163
2.7. Pasze i nawozy – inna podstawa, ta sama stawka	1163
2.8. Stawka 5% dla soków kosztem drewna opałowego	1164
2.9. Kontrowersje wokół stawki VAT na wyroby z waty	1164
2.10. Towary związane z ochroną zdrowia	1165
3. Zmiany w opodatkowaniu wybranych usług?	1166
3.1. Wprowadzenie	1166

3.2. Usługi komunalne	1167
3.3. Usługi związane z działalnością obiektów sportowych	1167
3.4. Zmiany w gastronomii – nadrzędna rola PKWiU	1168
3.5. Opłaty za media a najem – interpretacja czy WIS?	1168
4. Wiążąca Informacja Stawkowa – charakterystyka	1169
4.1. Uwagi ogólne – definicja, zakres i elementy Wiążącej Informacji Stawkowej	1169
4.2. Kluczowa zmiana z perspektywy przetargów – podmioty uprawnione do występowania z wnioskiem o wydanie Wiążącej Informacji Stawkowej	1170
4.3. Elementy wniosku o wydanie Wiążącej Informacji Stawkowej	1170
4.4. Odpłatność wniosku o wydanie Wiążącej Informacji Stawkowej	1171
4.5. Czas rozpatrywania wniosku o wydanie Wiążącej Informacji Stawkowej	1172
4.6. Organy właściwe w sprawach związanych z Wiążącą Informacją Stawkową	1172
4.7. Publikowanie Wiążącej Informacji Stawkowej	1172
4.8. Walor ochronny Wiążącej Informacji Stawkowej	1173
4.9. Projektowane zmiany w zakresie Wiążących Informacji Stawkowych	1173
5. Podsumowanie	1174
Rozdział XIII. Instrukcja w zakresie plików JPK	1175
1. Komentarz wstępny	1175
1.1. Definicja podatników VAT i obowiązków podatkowych	1175
1.2. Obowiązek składania deklaracji VAT-7 i JPK_VAT w terminie do 30.9.2020 r.	1176
1.3. Termin i forma składania deklaracji VAT-7M/VAT-7K – od 1.10.2020 r.	1177
1.3.1. Podstawa prawna nowych rozwiązań dotyczących deklaracji VAT	1177
1.3.2. Termin składania nowego JPK_VAT	1177
1.3.3. Forma składania deklaracji JPK_VAT	1177
1.3.4. Przygotowanie i wysłanie JPK_VAT	1178
2. JPK VAT z deklaracją – zmiany wprowadzone przez JPK_VDEK	1178
3. Struktura deklaracji dla JPK_V7M – zakres danych w deklaracjach	1181
3.1. Zagadnienia ogólne	1181
3.2. Struktura pozycji szczegółowych deklaracji dla JPK_V7M i JPK_V7K	1182
4. Zakres danych zawartych w części ewidencyjnej nowego pliku JPK_VAT	1187
4.1. Faktury – dokument potwierdzający dokonanie operacji gospodarczej przez podatnika	1187
5. Ewidencja sprzedaży	1189
5.1. Przykłady rozliczeń VAT należnego u podatników VAT	1191
5.2. Struktura ewidencji w zakresie podatku należnego dla JPK_V7M i JPK_V7K	1194
5.2.1. Zagadnienia ogólne	1194
5.2.2. Kody grup towarowych w nowej strukturze JPK_VAT	1197
5.2.3. Daty oznaczenia towaru lub usługi GTU na fakturze	1201
5.2.4. Dodatkowe oznaczenia w nowej strukturze JPK_VAT	1203
5.2.5. Ewidencja sprzedaży – korekta podstawy opodatkowania i sprzedaż na zasadach marży	1204
5.2.6. Struktura sum kontrolnych w zakresie podatku należnego dla JPK_V7M i JPK_V7K	1207
5.3. MPP w ewidencji JPK_VAT – od 1.10.2020 r.	1207
5.4. Ewidencja zakupu	1210
5.4.1. Odliczenie podatku naliczonego – zasady ogólne	1210
5.4.2. Częściowe odliczenie podatku naliczonego – wskaźnik struktury sprzedaży (WSS)	1211
5.4.3. Częściowe odliczenie podatku naliczonego – prewspółczynnik VAT	1212
5.4.4. Korekta roczna podatku naliczonego, wynikająca za zmiany poziomu prewspółczynnika lub współczynnika	1215
5.4.5. Korekta wieloletnia podatku naliczonego	1216
5.4.6. Wpływ korekty VAT na rozliczenie przychodów i kosztów	1218
5.4.7. Struktura ewidencji w zakresie podatku naliczonego dla JPK_V7M i JPK_V7K	1219
5.4.8. Opis struktury ewidencji w zakresie podatku naliczonego dla JPK_V7M	1221
6. Korekta pliku JPK_VAT 7M i JPK_V7K	1222
6.1. Korekty w przesłanej ewidencji VAT	1222
6.2. Korekty części deklaracyjnej	1223
6.3. Korekty części deklaracyjnej oraz ewidencyjnej	1223
6.4. Obowiązek korekty rozliczenia w terminie 14 dni	1224
7. Sankcje za błędy w JPK	1225

8. Przygotowanie i wysłanie JPK_VAT	1225
9. Podsumowanie	1226
Rozdział XIV. Sporządzanie e-sprawozdań a pliki JPK	1227
1. Wstęp	1227
2. Trzy perspektywy podejścia do elektronicznej wymiany danych z urzędami	1227
2.1. Perspektywa pierwsza – prawidłowe sporządzenie sprawozdania według wymogów ustaw	1227
2.2. Perspektywa druga – pełna spójność e-sprawozdań z księgami rachunkowymi	1228
2.3. Perspektywa trzecia – właściwe przygotowanie formy elektronicznej e-sprawozdania	1229
3. Przygotowanie danych do sprawozdania finansowego	1229
3.1. Jednolity plik kontrolny – źródło danych dla e-sprawozdań	1230
3.1.1. Podstawowe informacje o JPK	1230
3.1.2. Struktura JPK_V7M i JPK_V7M	1232
3.1.3. Struktura JPK_KR(1)	1233
3.1.4. Struktura JPK_WB(1)	1234
3.1.5. Struktura JPK_MAG(1)	1234
3.1.6. Struktura JPK_FA(3)	1235
3.1.7. Struktura JPK_FA_RR(1)	1236
3.2. Spójne dane w systemach informatycznych	1237
4. Czynności związane z przygotowaniem e-sprawozdania	1238
4.1. Sposób sporządzania sprawozdań finansowych w postaci elektronicznej	1238
4.2. Sporządzenie sprawozdania finansowego w oprogramowaniu ERP	1239
4.3. Sporządzenie sprawozdania finansowego w niezależnym oprogramowaniu	1240
4.4. Podpisanie elektronicznego sprawozdania	1252
4.5. Badanie sprawozdań przez biegłych	1257
5. Wysłanka e-sprawozdań	1258
5.1. Wysłanka e-sprawozdań przez osoby fizyczne prowadzące księgi handlowe	1258
5.2. Wysłanka e-sprawozdań przez osoby prawne niewpisane do KRS	1261
5.3. Wysłanka e-sprawozdań przez osoby prawne wpisane do KRS	1261
5.4. Wysłanka e-sprawozdań przez podatników będących spółkami cywilnymi	1262
6. Przeglądanie e-sprawozdań na stronie eKRS	1262
7. Arkusze Excel – sprawozdanie finansowe	1266
7.1. Bilans	1267
7.2. Rachunek zysków i strat	1268
7.3. CF – Rachunek przepływów pieniężnych	1268
7.4. Zestawienie zmian w kapitale	1269
7.5. KOKPIT	1270
7.6. Arkusze z danymi oraz instrukcja	1270
Rozdział XV. Kasy online i w postaci oprogramowania	1272
1. Branże objęte nowym obowiązkiem	1272
2. Terminy korzystania z kas fiskalnych bez funkcji online	1274
3. Centralne Repozytorium Kas – nowy system gromadzenia i analizy danych	1275
3.1. Odpowiedzialność za połączenie z CRK po stronie podatnika	1275
3.2. Zakres fiskalizacji	1275
3.3. Obowiązująca podatnika dokumentacja	1276
3.4. Rozliczanie opakowań zwrotnych	1276
4. Wymiana pamięci fiskalnej	1276
5. Najem kasy online przez podatnika	1276
6. Zakończenie działalności gospodarczej	1277
7. Obowiązkowe oświadczenie osoby prowadzącej ewidencję	1277
8. Zmiany w rozporządzeniu o kasach fiskalnych	1277
9. Ulga podatkowa na zakup kas online	1278
10. E-paragon	1279
11. Kasy rejestrujące w postaci oprogramowania	1280
Rozdział XVI. Stosowanie obniżonej stawki CIT w wysokości 9%	1285
1. Podatnicy podlegający opodatkowaniu według zasad ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych	1285
2. Preferencja podatkowa w postaci 9% stawki CIT	1285

3. Mały podatnik jako kwalifikacja uprawniająca do stosowania preferencji podatkowej	1286
4. Podatnik rozpoczynający działalność w roku podatkowym	1287
5. Dodatkowe wyłączenie dla podmiotów dzielonych lub wnoszących wkłady	1287
6. Utrata prawa do obniżonej stawki CIT w trakcie roku podatkowego	1288
7. Wyłączenie opodatkowania dochodów z zysków kapitałowych	1289
8. Wyłączenie dla podatników przekształconych przed 1.1.2019 r.	1289
9. Rok podatkowy a stawka podatku w wysokości 9%	1291
10. Podatkowe grupy kapitałowe wyłączone z obniżonej stawki podatku	1291
11. Księgowe konsekwencje strat podatkowych	1291
Rozdział XVII. Raportowanie schematów podatkowych	1293
1. Wprowadzenie	1293
1.1. Podstawa prawna	1293
1.2. Objasnienia Ministra Finansów	1293
1.3. Raportowanie schematów podatkowych w trakcie epidemii COVID-19	1293
1.4. Nowelizacja MDR	1294
1.4.1. Ponowne raportowanie schematów transgranicznych	1294
1.4.2. Ułatwienie w zakresie podpisywania MDR-3	1294
1.4.3. Pełnomocnictwo szczególne uprawniające do raportowania schematów podatkowych	1294
1.4.4. Doprecyzowanie szczególnej cechy rozpoznawczej dotyczącej płatności do „rajów podatkowych”	1295
1.4.5. Automatyczna wymiana informacji	1295
2. Procedura MDR – procedura wewnętrzna w zakresie przeciwdziałania niewywiązywaniu się z obowiązku raportowania schematów podatkowych	1295
3. Rodzaje schematów podatkowych	1297
3.1. Cechy rozpoznawcze schematów podatkowych	1297
3.2. Kryterium głównej korzyści	1300
3.3. Kryterium transgraniczne	1300
3.4. Kryterium kwalifikowanego korzystającego	1301
3.5. Proces weryfikacji schematów podatkowych	1301
3.6. Czynności niestanowiące schematów podatkowych	1302
3.7. Przykładowe schematy podatkowe	1302
3.7.1. Zastosowanie mechanizmu <i>safe harbour</i>	1302
3.7.2. Samozatrudnienie	1303
3.7.3. Regulamin zastosowania 50% kosztów uzyskania przychodów	1303
3.7.4. Hipotetyczna wartość podatku przekracza 5 000 000 zł	1303
4. Podmioty zobowiązane do raportowania schematów podatkowych	1303
4.1. Definicje	1303
4.2. Obowiązki promotora	1304
4.2.1. Obowiązek złożenia formularza MDR-1	1305
4.2.2. Obowiązek złożenia formularza MDR-2	1305
4.3. Obowiązki korzystającego	1306
4.3.1. Obowiązek złożenia formularza MDR-1	1306
4.3.2. Obowiązek złożenia formularza MDR-3	1306
4.4. Obowiązki wspomagającego	1307
4.4.1. Obowiązek złożenia formularza MDR-2	1307
4.4.2. Dalsze obowiązki wspomagającego	1307
4.5. Zagraniczne podmioty zobowiązane do raportowania	1308
5. Sankcje za naruszenie obowiązków raportowania schematów podatkowych	1309
6. Instrukcja wypełniania formularza MDR-1	1310
Rozdział XVIII. Zakończenie działalności przedsiębiorcy	1317
1. Zawieszenie działalności a jej zakończenie	1317
1.1. Wybór momentu zakończenia działalności	1317
1.2. Likwidacja działalności gospodarczej prowadzonej na imię i nazwisko	1317
1.3. Likwidacja spółki cywilnej	1318
1.4. Likwidacja spółki osobowej wpisanej do KRS	1319
1.5. Likwidacja spółki handlowej (kapitałowej)	1320
2. Opodatkowanie VAT przy likwidacji działalności spółki i zaprzestaniu działalności przez osobę fizyczną	1321
2.1. Remanent likwidacyjny	1321

2.2. Obowiązki deklaracyjne	1322
2.3. Zwolnienie z VAT dostawy towarów dla osób fizycznych i wspólników spółki cywilnej lub spółki handlowej niemającej osobowości prawnej	1323
2.4. Ulga na kasę rejestrującą – obowiązek jej zwrotu	1323
2.5. Zwrot VAT byłym wspólnikom spółki cywilnej lub spółki handlowej niemającej osobowości prawnej	1323
2.6. Likwidacja spółki kapitałowej i zwrot nadwyżki podatku naliczonego nad należnym	1324
2.7. PCC	1324
3. Opodatkowanie podatkiem dochodowym likwidacji działalności spółki i zaprzestania działalności przez osobę fizyczną	1325
3.1. Opodatkowanie podatkiem dochodowym likwidacji działalności gospodarczej osoby fizycznej	1325
3.2. Opodatkowanie likwidowanej spółki osobowej podatkiem dochodowym	1326
3.3. Opodatkowanie podatkiem dochodowym likwidacji spółki kapitałowej	1327
4. Podsumowanie	1328
 Część IX. Zamknięcie podatkowe i pozapodatkowe	
Rozdział I. Procedury zamykające rok dla celów CIT	1331
1. Charakter podatku, okres rozliczeniowy.....	1331
2. Procedury	1331
2.1. Wyszczególnienie czynności pozwalających na weryfikację zaksięgowanych operacji.....	1331
2.2. Uzgodnienie obrotów VAT (12 miesięcy) do przychodu wykazanego za 2020 r.	1332
2.3. Weryfikacja podziału pomiędzy źródłami przychodu (przychody i koszty)	1333
2.4. Analiza pozycji kosztowych i podobnych	1334
3. Koszty bezpośrednie i pośrednie	1334
4. Odsetki od pożyczek i kredytów – odmienności w prawie bilansowym i podatkowym	1336
5. Koszty wyłączone z katalogu kosztów uzyskania przychodu	1336
5.1. Wyszczególnienie przykładowych kosztów wyłączonych z katalogu kosztów uzyskania przychodów.....	1336
5.2. Wydatki na reprezentację, konsumpcję oraz rozrywkę.....	1336
5.3. Koszty związane ze środkami trwałymi lub wartościami niematerialnymi i prawnymi	1337
5.4. Wydatki na nabycie akcji lub wierzytelności	1337
5.5. Kary umowne i odszkodowania	1337
5.6. Odpisy na wierzytelności oraz innego rodzaju aktywa (w tym na zapasy)	1337
5.7. Wydatki związane z podwyższeniem kapitału	1337
5.8. Środki trwałe – amortyzacja dla celów księgowych oraz amortyzacja podatkowa	1338
5.9. Odsetki i inne koszty finansowania	1339
5.10. Usługi niematerialne oraz wartości niematerialne i prawne	1339
6. Różnice kursowe	1340
7. Straty z lat ubiegłych	1340
8. Podatek u źródła	1341
9. Dokumentacja dla celów cen transferowych (z podmiotami powiązanymi).....	1341
9.1. Korekta deklaracji CIT	1341
9.2. Przykładowa lista procedur weryfikujących rozliczenia podatku dochodowego od osób prawnych za zakończony rok	1342
10. Deklaracja CIT-8.....	1343
10.1. Zagadnienia ogólne.....	1343
10.2. Informacje o przychodach	1343
10.3. Koszty uzyskania przychodów	1343
10.4. Dochód/strata.....	1344
10.5. Załączniki	1344
10.5.1. CIT-ST	1344
10.5.2. SSE-R.....	1344
10.5.3. CIT-8/O oraz CIT-BR.....	1344
10.5.4. CIT-D	1344
10.5.5. CIT-IP	1344
11. Deklaracja CIT-10Z i inne	1344
Rozdział II. Zamknięcie roku z perspektywy VAT	1346
1. Charakter i wpływ podatku od towarów i usług na treść sprawozdania finansowego.....	1346
2. VAT jako podatek rozliczany miesięcznie lub kwartalnie.....	1346
3. Czynności podlegające VAT i moment powstania obowiązku podatkowego – uzgodnienia	1346

4. Limity	1347
5. Możliwość korekty zwiększającej VAT naliczony	1348
6. Korekta VAT należnego („złe długi”)	1348
7. Odliczenie podatku naliczonego – struktura, prewspółczynnik	1349
8. Przykładowa lista procedur weryfikujących rozliczenia VAT za zakończony rok	1351
Rozdział III. Zamknięcie roku w przypadku wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych od strony prawnej i podatkowej w 2020 r.	1353
1. Rodzaje obowiązkowych wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	1353
1.1. Kategorie wpłat na PFRON	1353
1.2. Wpłaty z tytułu niezapewnienia ustawowego poziomu zatrudnienia osób niepełnosprawnych	1353
1.3. Wpłaty związane z nieprzystosowaniem środowiska pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych	1353
1.4. Wpłaty od zakładów aktywności zawodowej	1353
1.5. Wpłaty od zakładów pracy chronionej	1354
2. Typy pracodawców i konieczność ich rejestracji w PFRON	1354
3. Rodzaje deklaracji i informacji składanych przez pracodawców do PFRON	1355
4. Zamknięcie roku w przypadku wpłat na PFRON	1356
5. Wpłaty na PFRON z tytułu niezapewnienia ustawowego poziomu zatrudnienia osób niepełnosprawnych	1356
5.1. Podmioty zobowiązane do wpłat	1356
5.2. Ustalenie stanu i wskaźnika zatrudnienia, w tym zatrudnienia osób niepełnosprawnych	1357
5.3. Wyliczanie wpłaty do PFRON	1358
5.4. Podmioty zwolnione z wpłat na PFRON	1358
5.5. Obniżenie ustawowego wskaźnika wpłat	1359
6. Zamknięcie roku i wypełnienie informacji (INF-2) lub deklaracji (DEK-R) rocznych w 2020 r.	1360
7. Ulgi we wpłatach na PFRON	1360
7.1. Wystawianie informacji o obniżeniu wpłat	1360
7.2. Wyliczenie kwoty ulgi	1363
7.3. Limit wykorzystania ulgi	1363
7.4. Kary finansowe dla wystawcy ulgi	1364
8. Ujęcie księgowe i podatkowe wpłat na PFRON	1365
9. Odroczenie terminu lub rozłożenie na raty płatności z tytułu wpłat obowiązkowych w czasie epidemii COVID-19	1365
Rozdział IV. Sprawozdania finansowe a GUS	1368
1. Wprowadzenie	1368
2. Sprawozdanie F-01	1368
Rozdział V. Roczne ograniczenie podstawy wymiaru składek ZUS	1371
1. Wprowadzenie	1371
1.1. Limit podstawy wymiaru składek w 2020 r.	1371
1.2. Obowiązek pilnowania limitu podstawy wymiaru składek	1371
2. Rozliczanie składek ZUS w sytuacji, gdy jest więcej niż jeden płatnik	1375
3. Obowiązek poinformowania ZUS o osiągnięciu rocznej kwoty granicznej	1376
4. Nadpłata składek ZUS i jej rozliczenie	1376

[Przejdź do księgarni →](#)